

EURO KOMPAS

31. 3. 2017
ČÍSLO 1
ROČNÍK XIII.

ČASOPIS ÚRADU VLÁDY SR O ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOCH

V RÓMSKYCH OSADÁCH
SPRÍSTUPNIA PITNÚ VODU
ZAPOJIŤ SA MÔŽE AŽ 1043
MIEST A OBCÍ STR. 3

SAMUEL ARBE:
SLOVENSKO SI ZASLÚŽI
MODERNÚ VEREJNÚ SPRÁVU STR. 6

ROADSHOW 2016 VÍŤAZI SÚŤAŽE
SI PREVZALI OCENENIA STR. 10

EUROFONDY OŽIVIA ĎALŠIU ČASŤ
NAŠEJ BOHATEJ HISTÓRIE STR. 18



V SÚŤAŽI ROADSHOW 2016 ZVÍŤAZILI „TECHNICI“ Z ČADCE



10

VÍŤAZI SÚŤAŽE ROADSHOW 2016
SI PREVZALI OCENENIA



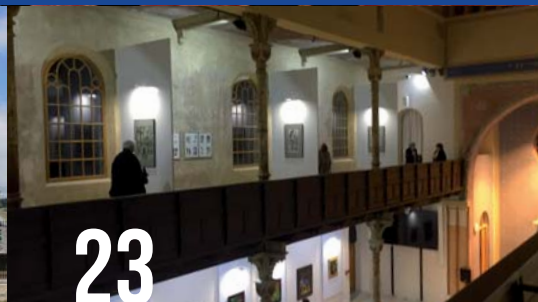
14

INVESTÍCIE DO ĽUDÍ
SÚ ZÁKLADOM



18

EUROFONDY OŽIVIA ĎALŠIU ČASŤ
NAŠEJ BOHATEJ HISTÓRIE



23

TRNAVSKÝ DRAHOKAM
VSTAL Z MŔTVYCH

- 03 | V RÓMSKYCH OSADÁCH SPRÍSTUPNIA PITNÚ VODU
- 04 | PREŠOVSKÉ TROLEJBUSY KONKURUJÚ AUTÁM
- 05 | ORLOVSKÝ MOST BUDE BEZPEČNEJŠÍ A KRAJŠÍ
- 06 | SAMUEL ARBE: SLOVENSKO SI ZASLÚŽI MODERNÚ VEREJNÚ SPRÁVU
- 09 | KULTÚRNE DEDIČSTVO A TRADÍCIE PRIBLIŽIA AJ MLADEJ GENERÁCII

- 10 | VÍŤAZI SÚŤAŽE ROADSHOW 2016 SI PREVZALI OCENENIA
- 12 | ZÁUJEM O PORADENSTVO V OBLASTI EUROFONDOV STÁLE RASTIE
- 14 | INVESTÍCIE DO ĽUDÍ SÚ ZÁKLADOM
- 17 | 10 ROKOV VÝSKUMNEJ AGENTÚRY
- 18 | EUROFONDY OŽIVIA ĎALŠIU ČASŤ NAŠEJ BOHATEJ HISTÓRIE
- 19 | MINISLOVNÍK EUROFONDŮV
- 20 | OPERAČNÝ PROGRAM VÝSKUM A INOVÁCIE V ROKU 2017

- 22 | BANSKOBYSTRICKÍ ŠKÔLKARI SA MÔŽU TEŠIŤ NA ÚTULNEJŠIE PROSTREDIE
- 23 | TRNAVSKÝ DRAHOKAM VSTAL Z MŔTVYCH
- 26 | PODPORU Z EÚ MÔŽU VYUŽIŤ RÔZNE DRUHY ENVIRONMENTÁLNYCH PROJEKTOV
- 28 | ČERPANIE FONDŮV EÚ K 28. 2. 2017

EUROKOMPAS – Časopis Úradu vlády SR o štrukturálnych fondoch, ročník XIII., číslo 1/2017, dátum vydania: 31. 3. 2017, vychádza 4-krát ročne. **Vydavateľ:** Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava, tel. 02/572 95 111, IČO: 00 151 513. **Šéfredaktor:** Jaroslav Kizek, tel. 0917 236 138, editor@mkreo.sk. **Nakladateľ a distribučná organizácia:** M KREO, s r. o., Murgašova 1298/16, 010 01 Žilina, tel. 041/565 28 62, e-mail: mkreo@mkreo.sk. **Náklad:** 6 000 kusov. **Evidenčné číslo Ministerstva kultúry SR:** EV 2269/08. **ISSN:** 2453-899X. **Autorské práva** k tomuto časopisu vykonáva vydavateľ. Kopírovanie a akékoľvek rozmnožovanie, šírenie a používanie akejkoľvek časti, vrátane zaradenia do elektronickej databázy, je možné len s výslovným súhlasom vydavateľa. Foto na titulnej strane: Monika Janigová.

V RÓMSKYCH OSADÁCH SPRÍSTUPNIA PITNÚ VODU

Až 1 043 miest a obcí zo siedmich slovenských krajov má šancu podporiť prístup k pitnej vode. Samosprávy majú príležitosť zlepšiť životné podmienky svojich obyvateľov na základe výzvy zameranej na zlepšenie prístupu k pitnej vode, vyhlásenej v rámci operačného programu Ľudské zdroje v gescii Ministerstva vnútra SR.

„Pomoc je primárne zameraná na marginalizované rómske komunity, z ktorých nemá, podľa dostupných zdrojov, až 11 percent obyvateľov prístup k pitnej vode. Cieľom je prostredníctvom zdrojov Európskej únie spraviť všetko pre to, aby každý obyvateľ Slovenskej republiky mal prístup k pitnej vode,“ povedala riaditeľka odboru pre inklúziu marginalizovaných rómskych komunit Lucia Rozkopálová.

Obciam a mestám je k dispozícii 16 miliónov eur z prostriedkov Európskych



Rozšírenie miestnych vodovodov je jednou z ciest, ako zabezpečiť pitnú vodu pre viac domácností.

štrukturálnych a investičných fondov. Uzávierka druhého hodnotiaceho kola, do ktorého môžu poselať žiadosti o návratný finančný príspevok, je 14. sep-

tembra 2017. Prístup k pitnej vode bude realizovaný budovaním vrtaných studní, realizáciou úpravni povrchovej vody či výstavbou a rozšírením miestnych vodovodov. „Sme presvedčení, že zlepšením životných podmienok v obciach s marginalizovanými rómskymi komunitami sa zlepšia medzilidské vzťahy a vzájomné spolužitie medzi všetkými obyvateľmi,“ doplnila Lucia Rozkopálová.

Operačný program Ľudské zdroje má v súčasnosti vyhlásené štyri výzvy, do ktorých sa môžu naďalej zapojiť oprávnené obce. Aktuálne informácie o výzvach na výstavbu a rekonštrukciu materských škôl, komunitných centier a na nakladanie s komunálnym odpadom a nelegálnymi skládkami nájdete na stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Text: David Púchovský, MV SR
Foto: ÚSVRK

www.eufondy.sk

VYBERTE SI NOVÝ PROGRAM

Vytvorme spolu lepšie a krajšie Slovensko

EUROPSKA UNIA

OPTP
operačný program
technická pomoc

Tento projekt je spolufinancovaný z prostriedkov Európskej únie.

PREŠOVSKÉ TROLEJBUSY KONKURUJÚ AUTÁM

Doterajší vývoj v slovenských mestách jednoznačne ukazuje, že ľudia uprednostňujú individuálnu dopravu pred hromadnou. V praxi to znamená nárast počtu osobných áut na preplnených cestách, pričom skoro v každom sa vezie len jeden človek.

Zlepšovanie dopravy nie je len o výstavbe diaľnic. Aj v meste Prešov presadzujeme komplexné riešenia a zvyšovanie atraktivity verejnej dopravy. Nákup nových trolejbusov je dobrou cestou, ako prilákať ľudí do mestskej hromadnej dopravy, a tým zlepšiť životné prostredie, ale aj znižovať dopravné zápchy,“ povedal minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky Arpád Érsek.

Trolejbusová doprava v Prešove sa má v blízkej budúcnosti stať plnohodnotnou alternatívou k automobilovej. Do roku 2020 by mala byť nosnou kostrou dopravného systému v meste. Staršie vozidlá mestskej hromadnej dopravy postupne nahrádzajú novými. Prvých šesť kusov moderných nízkopodlažných trolejbusov slávnostne odovzdali v decembri 2016. Je to prvá časť dodávky z celkom 15 trolejbusov, ktoré toto východoslovenské mesto získa v rámci projektu s názvom DPMP, Modernizácia vozového parku trolejbusov v Prešove. Ďalších deväť nových vozidiel začne v meste jazdiť v prvej polovici roku 2017.

Modernizácia viac ako jednej tretiny trolejbusov sa odzrkadlí nielen na komfortnejšom cestovaní, ale aj na vyššej bezpečnosti dopravy, plynulosti prevádzky a rýchlosti. Nové vozidlá sú menej hlučné a priateľskejšie k životnému prostrediu. Realizácia projektu by mala prispieť k stabilizácii počtu prepravených obyvateľov mesta a urobiť dopravu plynulejšou. „Som veľmi rád, že po Bratislave, Košiciach a ďalších mestách už aj Prešov ako tretie najväčšie mesto na Slovensku dostal možnosť získať nové vozidlá s príspevom fondov Európskej únie. Očakávame, že mesto urobí aj ďalšie kroky na podporu využí-



Cestujúci prešovskou mestskou hromadnou dopravou majú k dispozícii 15 nových moderných trolejbusov.

vania verejnej dopravy,“ doplnil minister Arpád Érsek. Medzi pozitívne efekty projektu by mala patriť úspora nákladov na údržbu a prevádzku vozového parku, s čím súvisia lepšie možnosti Dopravného

podniku mesta Prešov (DPMP) na ďalšie investície do ekologických trolejbusov.

Jaroslav Kizek
Foto: DPMP

Projekt DPMP, Modernizácia vozového parku trolejbusov v Prešove

Prijímatel': Dopravný podnik mesta Prešov, akciová spoločnosť Ľubotice, Bardejovská 7, 080 06

Názov projektu: DPMP, Modernizácia vozového parku trolejbusov v Prešove

Miesto realizácie projektu: Prešovský kraj

Časový rámec realizácie projektu: 10/2016–12/2017

Celkové náklady na projekt: 7 909 914,65 eur

Z toho NFP (nenávratný finančný príspevok): 7 514 418,92 eur

Celkové náklady na nákup trolejbusov (bez DPH): 7 896 233,65 eur

Z toho NFP na nákup trolejbusov: 7 501 421,97 EUR (95 %)

Spolufinancovanie nákupu trolejbusov zo strany DPMP: 394 811,68 eur (5 %)

Projekt je realizovaný v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra a spolufinancovaný Kohéznym fondom EÚ

ORLOVSKÝ MOST BUDE BEZPEČNEJŠÍ A KRAJŠÍ

Pre obyvateľov Považskej Bystrice a okolitých obcí je to dobrá správa. Most medzi mestom a obcou Domaniža už potrebuje nový koberec i celkovú rekonštrukciu.

Na jeho havarijný stav upozorňovali aj občania, ktorí ho denne využívajú. Dnes sa už môžu tešiť na nový, bezpečnejší chodník. Opravy čakajú aj nosnú konštrukciu, cestu pre autá, oceľové časti dostanú nový náter. „Modernizácia cesty zlepši jej kvalitu, ušetrí čas vodičom a mala by sa podpísať tiež pod zníženie nehodovosti na tomto úseku. Očakávame, že prispeje aj k zníženiu negatívnych dopadov na životné prostredie. Samotný Orlovský most rekonštrukciu veľmi potrebuje, preto som rád, že sa nám podarilo získať financie, aby sme tento úsek cesty mohli pozdvihnúť na vyššiu kvalitatívnu a bezpečnejšiu úroveň,“ povedal trenčiansky župan Jaroslav Baška.

Stavebné práce majú začať v lete tohto roku, ukončenie je plánované na marec 2018. Cesta medzi Považskou Bystricou a Domanižou pritom nie je jediná, ktorá sa dočká rekonštrukcie prostredníctvom eurofondov. Zastupiteľstvo Trenčianskeho samosprávneho kraja schválilo na svojom prvom tohtoročnom zasadnutí predloženie ďalších 3 žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci Integrovaného regionálne-



Orlovský most ponad rieku Váh, ktorý prvýkrát odovzdali do užívania v roku 1935, čaká v súčasnosti rozsiahla rekonštrukcia.

ho operačného programu 2014 – 2020 na rekonštrukciu ciest II. triedy.

Rekonštrukcie z eurofondov by sa mal dočkať aj 7-kilometrový úsek cesty medzi obcou Hradište a Partizánskym. V okrese Trenčín je to cesta medzi Trenčianskou Teplou a Dežericami, v západnej časti kraja zase úsek medzi

Novým Mestom nad Váhom a Myjavou. Celkové náklady týchto 4 rekonštrukcií (vrátane úseku Považská Bystrica – Domaniža) sa vyšplhajú na viac ako 19 miliónov eur. Podmienkou schválenia žiadosti o nenávratný finančný príspevok je spolufinancovanie projektu vo výške minimálne 5 % z celkových oprávnených nákladov. Rekonštrukcie 4 úsekov tak odkroja z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja sumu takmer 940-tisíc eur. Začiatok stavebných prác na jednotlivých úsekoch ciest II. triedy plánujú už v tomto roku. Konkrétne termíny sa budú odvíjať od dĺžky schvaľovacieho procesu žiadostí o nenávratný finančný príspevok a priebehu verejného obstarávania.

Barbora Jánošková,

oddelenie komunikácie

a medzinárodných vzťahov TSK

Foto: Trenčiansky samosprávny kraj

Celkové investičné náklady na rekonštrukciu prvého úseku cesty II. triedy Považská Bystrica – Domaniža predstavujú sumu 5,1 milióna eur, ktoré plánuje Trenčiansky samosprávny kraj financovať zo zdrojov Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020. Suma určená na rekonštrukciu cestného mosta Orlové sa pohybuje vo výške viac ako 2 milióny eur. Súčasťou rekonštrukcie prvého úseku cestnej komunikácie sú aj ďalšie dva mosty, kde sa predpokladajú celkové náklady v sume viac ako 1,2 milióna eur.

SLOVENSKO SI ZASLÚŽI MODERNÚ VEREJNÚ SPRÁVU

Operačný program Efektívna verejná správa je novým programom, ktorý má svoj cieľ v názve. Vytvára unikátnu príležitosť, ako výrazným spôsobom zvýšiť kvalitu verejných inštitúcií a verejných služieb na Slovensku. Viac o programe s alokáciou 335 miliónov eur povie riaditeľ operačného programu Efektívna verejná správa na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky Samuel Arbe.

Aká je vaša vízia dobre fungujúcej verejnej správy na Slovensku?

Je dôležité povedať, že aj v slovenskej verejnej správe funguje množstvo vecí veľmi dobre. Pracuje v nej množstvo kvalitných ľudí, odborníkov, ktorí často zasvätia práci pre verejný sektor celý svoj profesionálny život. Príležitosti na rozvoj sa však nájdu vždy a všade. V dnešnej dobe je dôležité, aby verejný sektor neskostnatel, musí byť pripravený na nové trendy. Ľudia pracujúci vo verejnej správe si musia zvyšovať odbornosť, verejná správa musí byť transparentnejšia a priestor pre korupciu je potrebné obmedziť na hranicu blížiacu sa k nule. Oblasti na zlepšenie vidím v práci s dátami, využití behaviorálnych vied a meraní výkonnosti verejných inštitúcií. Som presvedčený, že operačný program Efektívna verejná správa prispeje k tejto vízii.

Ako môže operačný program Efektívna verejná správa prispieť k tomu, čo má vo svojom názve?

Myslím si, že dnes už nikto nespochybňuje potrebu reforiem vo verejnej správe. Program má niekoľko princípov a priorit, ktoré postupne pretavujeme do jednotlivých reformných a modernizačných iniciatív. Jedným z hlavných princípov nášho programu je práve orientácia na občana. Každá reformná iniciatíva musí



Samuel Arbe - riaditeľ operačného programu Efektívna verejná správa na Ministerstve vnútra SR.

mať na pamäti, že verejná správa je tu najmä preto, aby slúžila ľuďom. Občania platia štátu dane, odvody, poplatky a očakávajú, že im štát za tieto peniaze poskytne služby v adekvátnej kvalite. Projekty, ktoré financujeme, majú zvýšiť

efektivitu inštitúcií, kvalitu služieb a odbornosť zamestnancov. Pri každom projekte vyžadujeme jednoznačný záväzok k výsledkom, pričom sa predkladateľov projektov vždy pýtame: Čo bude fungovať lepšie?

Aké sú konkrétne priority programu?

V programe máme dve hlavné priority. V rámci prvej sa cez projekty pozeráme na celkové nastavenie inštitúcií alebo na to, či vnútorné procesy fungujú najlepšie, ako sa dá. V tejto oblasti kladíme dôraz na princíp riešenia životných situácií občanov a podnikateľov. Prioritou je efektívne riešenie najčastejších životných situácií občanov, pri ktorých je nevyhnutná interakcia so štátom. Cieľom je ľuďom ušetriť čas, financie a často aj zbytočný stres. Druhou je reforma justície, kde je prioritou celkové zvýšenie efektivity súdneho systému. Sme presvedčení, že aj vďaka našej podpore budú slovenské súdy fungovať efektívnejšie a rýchlejšie.

Inštitúcie, ich procesy a reforma súdnictva zrejme nie sú jedinými prioritami programu. Aké sú ďalšie oblasti, ktoré bude program financovať?

Rozhodne to nie sú jediné dve oblasti. Veľmi citlivo vnímame potrebu podpory aj iných kľúčových oblastí, v ktorých je nevyhnutná zmena. Program financuje zvyšovanie kvality ľudských zdrojov vo verejnej správe. Pri verejnom obstarávaní kladíme dôraz na zelené obstarávanie, ktoré je environmentálne priateľské, na možnosti obstarávania inovácií, ale aj na podporu sociálnych aspektov pri verejných nákupoch. Samostatnou prioritou je téma lepšej regulácie. Komplikovaný systém tvorby množstva zákonov vytvára záťaž ako na obyvateľov, tak aj na podnikateľov. Efektívna verejná správa má prispieť ku kvalitnému posúdeniu existujúcich a nových zákonov tak, aby sa minimalizovali negatívne vplyvy na podnikanie, životné prostredie, financie štátu, štátne IT, služby občanovi, alebo aby sa zabránilo negatívnym sociálnym vplyvom. V neposlednom rade je medzi prioritami boj proti korupcii a zvyšovanie transparentnosti verejnej správy. Vnútorné mechanizmy kontroly musia ísť ruka v ruku s tými vonkajšími. Okrem iného bude program vytvárať priestor pre protikorupčné opatrenia aj prostredníctvom dopytových projektov, do ktorých sa môžu hlásiť samosprávy aj organizácie občianskej spoločnosti.



**Operačný program
Efektívna
verejná správa**

Aké typy projektov program Efektívna verejná správa podporuje?

Efektívna verejná správa financuje dva typy projektov. Takzvané národné projekty, kde za projekt zodpovedá konkrétna inštitúcia verejnej správy. Druhým typom sú súťažné projekty. V tomto prípade sa vyhlási výzva na predkladanie projektov a tie medzi sebou súťažia. Najlepšie projekty získajú zdroje z operačného programu. Tieto dopytovo orientované projekty budú mať dva typy možných prijímateľov, a to mimovládne neziskové organizácie a samosprávy. V súčasnosti pripravujeme veľké množstvo národných projektov, je ich približne 40. V marci sme spustili dopytové výzvy pre organizácie občianskej spoločnosti s alokáciou 15 miliónov eur. V tomto roku budeme tiež pripravovať výzvy pre samosprávy s alokáciou viac ako 10 miliónov eur. O financie na zefektívnenie svojho fungovania, zavádzanie nových služieb a inovácií alebo vzdelávanie zamestnancov sa budú môcť uchádzať obce aj mestá. Na podporu dopytových projektov pôjde spolu takmer 70 miliónov eur.

Aké výsledky očakávate od realizovaných projektov?

Výsledok musia mať všetky naše projekty. Snažíme sa robiť osvetu v zmysle zásady, že dôležitejší ako výstup projektu je jeho výsledok. Chceme prispieť k mentálnemu posunu v tom, ako sa na Slovensku robia projekty. Vysvetlím to na príklade. Môžete mať projekt, ktorý úspešne vyškolil tisíc zamestnancov verejnej správy. Môžete si povedať, že veď to je veľké číslo. No pre mňa je to stále iba číslo a nezaručuje pozitívnu zmenu, ide o výstup projektu. Oveľa dôležitejší je jeho výsledok. Čo bude vďaka vyškoleniu tisíce zamestnancov fungovať lepšie? Budú kvalitnejšie rozhodovať o žiadostiach občanov? Budú ich rozhodnutia obsahovať

menej chýb? Budú pracovať rýchlejšie a ušetriť čas občanom? Ak áno, projekt má zmysel a dosiahol pozitívny výsledok. Pri príprave projektov pozitívnu zmenu kvantifikujeme, meriame a následne trváme na jej naplnení. S prijímateľmi našich projektov na tomto pracujeme úplne od začiatku a v porovnaní s minulosťou vidíme veľký posun.

Povedzte konkrétnejšie, od ktorých projektov očakávate takýto pozitívny výsledok?

Je ich viac. Mám rád projekty, ktoré zavádzajú niečo nové, niečo, čo tu nebolo úplne bežnou praxou. Jedným z našich projektov vybudujeme analytické jednotky na všetkých ministerstvách. Sme veľkými fanúšikmi dát a tvrdíme, že dobré rozhodnutia a dobré politiky sa robia ľahšie na ich základe. Ide o takzvaný model tvorby rozhodnutí na základe dôkazov (evidence based decision making). Dáta sú v tomto prípade tým spoľahlivým dôkazom. Každé ministerstvo dostane tím niekoľkých analytikov, ktorí budú pracovať na analýzach. Tie následne prispievajú k lepšej tvorbe verejných politík. Týchto analytikov budeme prostredníctvom ďalšieho projektu aj vzdelávať. Kolegovia na ministerstve vnútra pracujú na projekte zjednodušenia riešenia životných situácií občanov, výsledkom ktorého má byť, že budeme veci s úradmi vybavovať rýchlejšie. Tiež chcú zvyšovať kvalitu klientskych centier na okresných úradoch. Jedným z nástrojov je aj zber spätnej väzby od občanov, ktorí klientske centrum navštevujú. Tam vidíme nielen proklientský, ale aj partnerský princíp. Verejná správa má vnímať občana ako partnera v diskusii o tom, akú verejnú správu si na Slovensku predstavuje. Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti má na starosti projekt zameraný na podporu partnerstiev a dialógu pri tvorbe verejných politík, v rámci ktorého pripravujú 12 pilotných iniciatív z rôznych oblastí života. Medzi oblasti, na ktoré sa projekt bude sústreďovať, patrí napríklad ochrana práv pacienta, mládežnícka politika alebo politika ochrany životného prostredia.



Operačný program Efektívna verejná správa vytvára príležitosti, ako výrazným spôsobom zvýšiť kvalitu verejných inštitúcií a verejných služieb na Slovensku.

Ministerstvo financií SR cez náš operačný program financuje projekt Hodnotenie efektívnosti verejných výdavkov, známy skôr pod názvom „Hodnota za peniaze“.

Spomínali ste dopytové výzvy pre občiansku spoločnosť. Aké sú ich priority?

Výzvy budú zamerané predovšetkým na monitoring a hodnotenie verejných politík, ako aj na fungovanie verejných inštitúcií so zameraním na témy zahŕňajúce spoločenské inovácie, dobrý výkon verejnej moci a efektívne riadenie štátu. Ďalšou oblasťou, v ktorej chceme podporiť projekty, je podpora občianskej informovanosti a občianskej participácie na veciach verejných. Žiadatelia sa budú môcť uchádzať o podporu do výšky 300-tisíc eur, pričom to bude z administratívneho hľadiska výrazne jednoduchšie.

Operačný program Efektívna verejná správa úzko spolupracuje aj s operačným programom Integrovaná infraštruktúra. V čom táto koordinácia spočíva?

Lepšie fungovanie verejnej správy na

Slovensku majú zabezpečiť dva operačné programy, Efektívna verejná správa a prioritná os 7 programu Integrovaná infraštruktúra, ktorej úlohou je rozvoj elektronizácie verejnej správy. Spolupráca spočíva práve v tom, že dobré reformy, ktoré vzniknú v rámci operačného programu Efektívna verejná správa, často potrebujú IT riešenie. A práve tie majú byť financované z partnerského operačného programu. Máme nastavenú výbornú spoluprácu a veľmi úzko kooperujeme napríklad pri tvorbe a hodnotení reformných zámernov. Každá inštitúcia, ktorá má ambíciu spustiť reformnú alebo modernizačnú iniciatívu, má povinnosť vyplniť formulár reformného zámeru. V ňom musí obhájiť zmysluplnosť reformnej iniciatívy, vysvetliť, aké sú jej ciele, k akému výsledku reforma smeruje, ako sa bude merať progres a aký objem prostriedkov je na to potrebný. Takto vyplnené reformné zámery sa potom starostlivo vyhodnocujú a rozhoduje sa o tom, či jednotlivé iniciatívy predstavujú pridanú hodnotu, alebo nie. Reformné zámery sa pred schválením tiež zverejňujú, prebieha

o nich diskusia odbornej verejnosti a zaujímajú sa o ne médiá. Vnímame to ako dobrý model, ktorý zvyšuje kvalitu projektov.

Môže Slovensko v oblasti reforiem čerpať inšpiráciu aj v zahraničí? Dokáže program prispieť k prenosu skúseností z iných krajín?

V zahraničí je množstvo iniciatív, ktoré môžu slúžiť ako príklady dobrej praxe aj pre Slovensko. U nás máme často tendenciu vymýšľať „koleso“. Veľa užitočných iniciatív sa v zahraničí už vymyslelo aj implementovalo, Slovensko sa z nich preto musí poučiť a preniesť ich do nášho prostredia. Takto prenosené príklady dobrých reforiem sú takmer vždy lacnejšie a účinnejšie. Poučíme sa z chýb iných a vyhneme sa tomu, aby sme rovnaké chyby opakovali u nás. Prenos skúseností zo zahraničia podporujeme aj v rámci našich projektov. Jeden z pripravovaných projektov má slúžiť výhradne na prenos know-how z reforiem v krajinách EÚ a OECD.

Text a foto: **Ministerstvo vnútra SR**

KULTÚRNE DEDIČSTVO A TRADÍCIE PRIBLIŽIA AJ MLADEJ GENERÁCII

Slovenský Malokarpatský región ako aj rakúsky Weinviertel sú známe svojou vinohradníckou tradíciou, remeslami a folklórom. Mnohé súčasti ich miestnej identity sa však v súčasnej dobe strácajú, preto sú aktivity zamerané na ich uchovanie alebo zdokumentovanie dôležité.

Kaštieľ v Modre je národnou kultúrnou pamiatkou, ktorú čaká rekonštrukcia. Po jej skončení by tu mal vzniknúť priestor pre uchovávanie kultúrneho dedičstva a zároveň pre kultúrno-kreatívne dianie v regióne. Využívať ho budú umelci, osvetoví a kultúrni pracovníci, profesijné združenia, vinohradníci, široká a odborná verejnosť, ale aj organizácie cestovného ruchu.

„Celkový rozpočet projektu je 3,6 milióna eur a spolufinancovanie Bratislavskej župy je na úrovni piatich percent. Naším cieľom je vybudovať v Modre moderné kultúrno-kreatívne centrum regiónu, ktoré návštevníkom rozšíri povedomie o kultúrnom dedičstve nášho kraja,“ predstavil základné obrysy projektu predseda Bratislavského samosprávneho kraja Pavol Frešo.

Projektovými partnermi Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) sú Malokarpatské osvetové stredisko v Modre, Kulturvernetzung NÖ a Museumsmanagement NÖ z Dolného Rakúska, rakúska obec Jedenspeigen, strategickým partnerom projektu je Malokarpatské múzeum v Pezinku, ktoré sídli v budove modranského kaštieľa.

BSK predložil žiadosť o nenávratný finančný príspevok na projekt spolu so slovenskými a rakúskymi partnermi na Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky v rámci 1. výzvy Interreg V-A



Kaštieľ v Modre prejde rozsiahlou rekonštrukciou.

SK- AT/2016/02 programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko. Celkový rozpočet projektu, ktorý je prerozdelený medzi všetkých partnerov, je 3,6 milióna eur, z toho BSK má



rozpočet alokovaný na 2,2 milióna eur, povinné spolufinancovanie zo strany kraja je 5 %, teda 106 265,67 eur.

Text a foto: **Bratislavský samosprávny kraj**

VÍŤAZI SÚŤAŽE ROADSHOW 2016 SI PREVZALI OCENENIA

Preštudovať si výzvu, dokonale sa oboznámiť s podmienkami a detailne vypracovať projekt – tak museli postupovať študenti, ktorí sa rozhodli zapojiť do súťaže Úradu vlády Slovenskej republiky.



Študenti z víťazných tímov a ich pedagógovia na slávnostnom vyhlásení výsledkov súťaže Roadshow 2016 v Zrkadlovej sále Úradu vlády SR 22. februára 2017.

Motiváciou pre nich boli nielen atraktívne ceny, ale aj možnosť získať skúsenosti a oboznámiť sa s problematikou využívania fondov Európskej únie. „Môžem povedať, že mladí študenti na Slovensku sú naozaj kreatívni a múdri, o čom svedčí aj fakt, že z 32 stredných škôl, kam zavítali naši lektori, bolo vybraných 23 projektov,“ zhodnotila úroveň súťaže vedúca služobného úradu Úradu vlády SR Tatiana Janečková. Z pripravených projektov sa dalo vyčítať aj to, že študentov zaujímajú nielen témy, ktoré sú im blízke, ale aj skutočné problémy, s ktorými sa vo svojom regióne stretávajú.

Podľa tradície sa aj tento rok konalo ocenenie najlepších tímov koncom februára v Zrkadlovej sále Úradu vlády SR v Bratislave. Slávnostnú atmosféru si užili ocenení

študenti, ich pedagógovia aj zástupcovia odbornej komisie, ktorá projekty hodnotila. O výsledky súťaže Roadshow sa zaujímali aj médiá. Ceny študentom odovzdala vedúca služobného úradu Úradu vlády SR Tatiana Janečková a vedúci zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Dušan Chrenek.

„ZLATO“ IDE NA KYSUCE

Víťazom sa stalo družstvo študentov zo Strednej odbornej školy technickej v Čadci s projektom Vybudovanie technického centra v meste Čadca. Jeho zámerom bolo vybudovanie centra, ktoré návštevníkom hrovou formou predstaví zaujímavosti vedy a techniky a prispeje na Kysuciach k oživeniu v oblasti vzdelávania aj trávenia voľného času. „Vychádzali sme zo svojho

regiónu – čo tam chýba. Veľmi nám pomohla pani učiteľka. Snažili sme sa spojiť vedu so zábavou, príjemné s užitočným, čo sa nám aj podarilo,“ prezradil člen víťazného družstva Dávid Holúbek.

Všetci štyria študenti z tímu s názvom „Technici“ si odniesli smart televízor, ich škola si bude môcť nakúpiť tovar za 10-tisíc eur. „Účasť v súťaži obohatila vyučovací proces v našej škole. Urobili sme len jeden projekt, ale snažili sme sa. Pre žiakov je to motivácia, nová skúsenosť. Víťazstvo si veľmi vážime, tešíme sa aj z cien,“ povedal po slávnostnom vyhodnotení Tibor Lukáč, zástupca riaditeľa Strednej odbornej školy technickej v Čadci.

ASISTENTKY V AKCII

Na druhom mieste skončil tím študen-

tiel zo Strednej zdravotníckej školy v Považskej Bystrici s projektom Zachráňme spolu viac životov. Aj pre dievčatá to bola dobrá skúsenosť a možnosť vyskúšať niečo nové. „Dôležité bolo pochopiť, ako sa robí projektový zámer, potom sme na ňom spolu pracovali. Chceli by sme viac ľudí naučiť poskytovať prvú pomoc. V dnešnej dobe ju mnohí vôbec nevedia poskytnúť a mohli by takto zachrániť viac životov,“ zhodnotila Adriana Ceconíková, členka „strieborného“ družstva. Budúce zdravotníčky už majú v tejto oblasti aj praktické skúsenosti. Chodia prednášať na základnej škole, kde učia žiakov poskytovať prvú pomoc, boli už dokonca aj v materskej škole. Členky druhého družstva dostali tablety, ich škola si nakúpi tovar za 8-tisíc eur.



Vítazný tím zo Strednej odbornej školy technickej v Čadci. Zľava: Jozef Vyšlan, Andrej Kováčik, Dávid Holúbek, Tatiana Janečková, vedúca Služobného úradu Úradu vlády SR, Matúš Bozo.

AKO VYČISTIŤ DNO PRIEHRADY?

Práve takouto otázkou sa vo svojom projektovom zámere zaoberali žiaci z Obchodnej akadémie v Lučenci. S projektom s názvom Vodná nádrž Ladovo – odstránenie dnových nánosov skončili na treťom mieste. „Hľadali sme niečo, čo by bolo v našom okolí potrebné. Cez budovanie hrádz sme sa dopracovali až k čisteniu priehrady. Máme nové skúsenosti – ako vypracovať projektový zámer, ako pracovať v skupine,“ vysvetlila členka družstva Daniela Nociarová. Súťažiaci na treťom mieste dostali smart hodinky, ich škola 6-tisíc eur na nákup materiálu.

Konečné poradie súťaže Roadshow 2016 vzišlo po sčítaní bodov od deväťčlennej poroty. Odborná komisia prihliadala na formálnu správnosť, dôležitý bol aj všeobecný význam projektu, význam pre región, kreativita a inovatívnosť. „Odborná komisia bola nadšená nielen z počtu prihlásených, ale aj z takmer profesionálneho prístupu študentov stredných škôl. Tímy sa väčšinou sústredili na projekty zamerané na zlepšenie stavu v regióne či meste. Aktivity boli hlavne environmentálneho charakteru alebo so zameraním na podporu cestovného ruchu. Gratulujeme všetkým, nielen víťazom,“ zhodnotil úroveň súťaže predseda odbornej komisie Peter Malec z Úradu vlády Slovenskej republiky.

Text: **Jaroslav Kížek**

Foto: **Monika Janigová**



Druhé miesto získali študentky zo Strednej zdravotníckej školy v Považskej Bystrici. Zľava: Dominika Kuchtiaková, Adriana Ceconíková, Soňa Feješová, Adriana Belušíková.



Na treťom mieste skončili študenti z Obchodnej akadémie v Lučenci. Zľava: Annamária Ihringová, Erik Očován, Daniela Nociarová, Filip Gábor.

ZÁUJEM O PORADENSTVO V OBLASTI EUROFONDOV STÁLE RASTIE

Informačno-poradenské centrá sa tešia čoraz vyššiemu záujmu verejnosti. Najväčší záujem je o informácie v oblasti rekonštrukcií budov, vzdelávania, sociálnej oblasti, ochrany životného prostredia a podpory podnikania.

Zásluhu na tom majú aj Informačno-poradenské centrá (IPC), ktoré zriadil Centrálny koordinačný orgán v rámci projektu podporeného operačným programom Technická pomoc 2014 - 2020. Od svojho vzniku sa centrá postupne dostávajú do povedomia občanov a pomáhajú im zorientovať sa v problematike čerpania európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF). V Trenčianskom samosprávnom kraji (TSK) navštívilo toto zariadenie už viac ako 400 záujemcov. V Žilinskom samosprávnom kraji zatiaľ využilo služby IPC približne 200 občanov, v súčasnosti má centrum v databáze aj 140 záujemcov, ktorým pravidelne zasiela informácie.

Centrá poskytujú bezplatné konzultácie k operačným programom, harmonogramom výziev, ako aj informácie o konkrétnych výzvach na predkladanie projektových zámerov a žiadostí. Bezplatné poradenstvo poskytujú občanom rôznou formou podľa ich výberu. Môžu s centrami komunikovať osobne, telefonicky, elektronicky alebo prostredníctvom seminárov a školení. Pomerne atraktívnymi sú práve informačné školenia, ktoré napríklad v TSK využilo doposiaľ 350 občanov. „Záujemcovia môžu konzultovať o celom spektre európskych štrukturálnych a investičných fondov takpovediac pod jednou strechou. Odozvy sú veľmi pozitívne. Vďaka IPC majú žiadatelia možnosť ušetriť finančné prostriedky za spoplatnené poradenstvo v súkromných agentúrach,“ uviedla hovorkyňa TSK Veronika Rezáková.



O informácie z oblasti eurofondov prejavilo v žilinskom Informačno-poradenskom centre záujem takmer 250 občanov.

ZÁUJEM Z VEREJNÉHO AJ SÚKROMNÉHO SEKTORA

O poradenstvo prejavujú najväčší záujem zástupcovia verejného sektora, ktorí by radi zlepšili technické vybavenie jazykových učební, školských knižníc či zvýšili kapacitu materských škôl z integrovaného regionálneho operačného programu. Zástupcovia súkromného

sektora zase uprednostňujú výzvy zamerané na podporu nových a začínajúcich makro-, malých a stredných podnikov či na podporu existujúcich makro-, malých a stredných podnikov z operačného programu Výskum a Inovácie. Všetci potenciálni žiadatelia o EŠIF sú zaradení do databázy príslušného IPC, v rámci ktorého dostávajú pravidelný e-mailový

Informácie o činnosti IPC nájdete na www.partnerskadohoda.gov.sk v sekcii Integrovaná sieť informačno-poradenských centier

infoservis. Všetky potrebné informácie nájdú záujemcovia aj na webovej stránke Informačno-poradenského centra a tiež na Facebooku.



Informačno-poradenské centrum TSK organizovalo vo februári informačné semináre určené pre potenciálnych žiadateľov o európske štrukturálne a investičné fondy v oblasti vzdelávania.

O fungovanie informačno-poradenských centier sa stará v rámci každého kraja niekoľko zamestnancov. V Žiline má dvoch projektových manažérov, ktorí pomáhajú záujemcom zorientovať sa v oblasti eurofondov. V priebehu krátkej doby pribudne ešte jeden pracovník ako projektový koordinátor. Centrum v Trenčíne má už plný počet, teda troch zamestnancov. Pracovníci IPC musia spĺňať odborné kritériá v znalosti legislatívy SR, EÚ, systému riadenia EŠIF či Kohézneho a Európskeho námorného a rybárskeho fondu. Musia mať tiež minimálne jednoročnú odbornú prax v oblasti poskytovania koordinačnej alebo metodologickej podpory v súvislosti s fondmi EÚ.

Text: **Vladimír Tošovec, ŽSK, TSK**
Foto: **Filip Lehotský, ŽSK, TSK**



Otvorenie Informačno-poradenského centra v Žiline.



Informačno-poradenské centrá fungujú vo všetkých slovenských krajoch, okrem Bratislavského.

Integrovanú sieť informačno-poradenských centier zriadil Centrálny koordinačný orgán v rámci projektu podporeného operačným programom Technická pomoc 2014 – 2020. IPC sú k dispozícii potenciálnym žiadateľom, žiadateľom a prijímateľom minimálne 40 hodín týždenne.

Čiastkové ciele Integrovanej siete IPC:

- zabezpečenie lepšej dostupnosti informácií pre širokú verejnosť koordináciou poskytovania informácií zo strany koordinátora Integrovanej siete IPC a umiestnením informačno-poradenských centier v regiónoch Slovenska;
- vytvorenie jednotného informačného centra (integrovaná sieť informačno-poradenských centier), ktoré bude poskytovať komplexné informácie o možnostiach využívania pomoci nástrojov EÚ a SR;
- vytvorenie samostatnej sekcie na webovom sídle Centrálného koordinačného orgánu s komplexnými informáciami (informácie budú zdieľať jednotlivé informačno-poradenské centrá).

INVESTÍCIE DO ĽUDÍ SÚ ZÁKLADOM

Európsky sociálny fond funguje už dlhých 60 rokov a vychádza zo základných práv uvedených v Zmluve o Európskej únii. Dôvody jeho vzniku sú vysoko aktuálne a platné aj dnes: poskytnúť najzraniteľnejším členom spoločnosti viac príležitostí rozvinúť ich zručnosti a zvýšiť si kvalifikáciu, aby sa mohli adaptovať na nové zložité obdobie, a aby v konečnom dôsledku mali lepšie šance nájsť si zamestnanie a byť aktívnym členom spoločnosti.

Podpora Európskeho sociálneho fondu (ESF) sa formuje od začiatku jeho existencie. Sleduje nielen ciele stanovené Európskou úniou, ale zohľadňuje aj potreby jednotlivých členských krajín. Práve prepojenie politík a odporúčaní pre jednotlivé krajiny je jadrom reformy programového obdobia 2014 – 2020. Jej výsledok sa premietol do možnosti jednotlivých členských štátov vybrať si spomedzi všetkých investičných priorít. Týchto priorít je 19, teda takmer dvojnásobok oproti uplynulému obdobiu. Členské štáty tak majú oveľa väčšie možnosti na stanovenie prioritných oblastí pri tvorbe operačných programov. Znamená to možnosť konkrétnejšie sa zamerať na cieľové skupiny a zacieliť pomoc tam, kde je to potrebné – na mladých nezamestnaných a na marginalizované komunity, napríklad Rómov.

Treba tiež zdôrazniť, že k prioritám v novom programovom období patrí vzdelávanie. V súčasnosti sa kladie dôraz na celoživotný prístup k vzdelávaniu od raného detstva po celoživotné vzdelávanie, vrátane odborného vzdelávania a praxe z vyššieho vzdelania.

Rozdiel oproti predchádzajúcemu obdobiu

Nariadenia na programové obdobie 2007 – 2013 boli prerokované ešte predtým, ako v roku 2008 zasiahla Európsku úniu kríza. Okolnosti sa tým veľmi zmenili. V rokoch 2014 – 2020 je vplyv krízy citeľný, o čom svedčí napríklad povinný



Zoltán Kazatsay koordinuje riadenie Európskeho sociálneho fondu ako zástupca generálneho riaditeľa v Generálnom riaditeľstve pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie.

minimálne 20-percentný podiel zdrojov Európskeho sociálneho fondu na sociálnu inklúziu alebo vytvorenie Iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí (YEI), ktorej cieľom je riešiť vysokú úroveň nezamestnanosti mladých. „Pre Európsku úniu je to silný signál. Investície do ľudského kapitálu sú základom, ak chceme reagovať na výzvy, ktorým EÚ v súčasnosti čelí – vysoká nezamestnanosť, chudoba a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami pracovných síl. Naša budúcnosť spočíva v ľuďoch. V záujme lepšej budúcnosti musíme investovať do ľudí už teraz,“ povedal v rozhovore Zoltán Kazatsay z Európskej komisie.

Osobitosti programového obdobia 2014 – 2020

Jadrom reformy v rokoch 2014 – 2020 je intenzívne sa zamerať pri orientácii fondov na výsledky. Hlavnou prioritou je efektívnejšie investovanie na miestnej úrovni v čase hospodárskych ťažkostí.

Investície musia podporovať tých, ktorí to najviac potrebujú.

„Keď v kontexte ESF hovoríme o výsledkoch, hovoríme o ľuďoch. Nemôžeme si dovoliť robiť to zle,“ konštatoval Zoltán

Kazatsay. Preto je intervenčná logika programov taká, aby jasne určovala cieľ a výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť. Zaviedli sa rôzne kondicionality, napríklad kondicionality ex ante, to znamená podmienky financovania, makroekonomické kondicionality, ktoré prepájajú financovanie a politiky, ako aj kondicionality ex post. „Je ešte veľmi skoro hodnotiť, či väčšina týchto nových požiadaviek skutočne splní svoj cieľ, ale prvé údaje vyzerajú celkom pozitívne,“ zhodnotil Zoltán Kazatsay.

Rozdiely medzi krajinami EÚ

Operačné programy sa výrazne líšia navzájom, ako aj medzi jednotlivými členskými štátmi. Niektoré členské štáty, napríklad Francúzsko, sa rozhodli pre národné tematické operačné programy aj pre regionálne programy. Ďalšie členské štáty, napríklad Litva, si vybrali len jeden operačný program a iné členské štáty, napríklad Slovensko, si zas vybrali tematické operačné programy.

Všetky členské štáty sa rozhodli investovať v rámci cieľov zamestnanosti a sociálnej inklúzie, ako aj vzdelávania, s výnimkou Holandska. Sedemnást členských štátov sa nakoniec rozhodlo využiť ESF na zvyšovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a na zvyšovanie efektívnosti verejnej správy. Ďalšie informácie o pridelených finančných prostriedkoch a o výsledkoch ESF, ako aj všeobecnejšie informácie o Európskych štrukturálnych a investičných fondoch (EŠIF) nájdete na webovej stránke ESIF Open Data Platform (Platforma otvoreného prístupu k údajom EŠIF).

Najväčšie problémy krajín EÚ pri správnom využívaní finančných prostriedkov

Jedným z najväčších problémov, s ktorými sa členské štáty stretávajú, je na jednej strane vnútorná zložitost' nariadení EÚ, ale na druhej strane aj vlastná administratívna kapacita členských štátov pri implementácii programov EÚ. Niektoré členské štáty zaviedli pomerne zložité systémy riadenia a kontroly s pridanými požiadavkami, zatiaľ čo iné členské štáty čelia vysokej fluktuácii zamestnancov



Andriana Sukova-Toševa, riaditeľka v rámci Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie.

štátnych orgánov. Tým dochádza k značnému poklesu odbornosti a v niektorých prípadoch, hlavne vplyvom rozpočtových obmedzení, boli na širokú škálu úloh súvisiacich s navrhovaním, implementáciou a riadením programov ESF pridelené nedostatočné zdroje.

Z pohľadu auditu ESF sú hlavnými zdrojmi zistených chýb vyhlásenie o neoprávnených výdavkoch príjemcov, nedodržanie požiadaviek na verejnú obstarávanie a/alebo na štátnu pomoc, neúplný auditorský záznam a špecifiky na úrovni riadiaceho orgánu a/alebo sprostredkujúceho orgánu sú to neadekvátne výberové konania alebo nedostatočné overovanie riadenia.

Ako je na tom Slovensko?

Pravidlá ESF sú pre všetky členské štáty rovnaké. Predsa však existujú špecifiká jednotlivých krajín. Podľa vyjadrenia Andriany Sukovej-Tošovej z Európskej komisie patrí Slovensko medzi hlavných príjemcov z európskych štrukturálnych a investičných fondov vrátane ESF, ak počítame príjem na osobu. Ďalej programy ESF pre Slovensko na roky 2014 – 2020 sú výrazne zamerané na priority a výzvy identifikované v kontexte Európskeho semestra. „V skutočnosti sa v ostatných rokoch vynakladá 90 % prostriedkov ESF v súlade s odporúčaniami pre túto krajinu. Výsledkom rokovaní bolo, že Slo-

vensko zvýšilo podiel ESF z minimálne 20,9 % na 22,75 %, čím uznalo dôležitosť investovania do vlastných ľudí. Slovensko bolo jediným členským štátom, ktorý zvýšil (o 50 miliónov eur) svoj zodpovedajúci podiel ESF pre Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí s cieľom zlepšiť perspektívy mladých ľudí,“ hodnotí A. Sukova-Toševa. Sú však aj oblasti, v ktorých by malo Slovensko svoje úsilie zvýšiť. „Na základe predchádzajúcich skúseností z obdobia rokov 2007 – 2013 bude dôležité, aby Slovensko urýchlilo čerpanie prostriedkov a zlepšilo svoje systémy riadenia a kontroly, aby predišlo pozastaveniu platieb a finančným opravám neoprávnene vyplatených výdavkov,“ odporúča A. Sukova-Toševa.

Prvé výsledky programového obdobia 2014 – 2020

Prvé roky nového programového obdobia nie sú veľmi reprezentatívne a často sú poznačené pomalým postupom implementácie. Je to obdobie prechodu. V období 2014 – 2015 sa členské štáty zameriavali na dodržiavanie záväzkov z predchádzajúceho programového obdobia, na prípravu a prijatie operačných programov s výraznou orientáciou na výsledky (187 programov ESF a YEI), ako aj na nastavenie štruktúr a procesov a na vyhlasovanie výziev.

Do konca roku 2015 však získali podporu z Európskeho sociálneho fondu a Iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí viac ako 2 milióny ľudí. Takže viac ako 2 milióny ľudí má teraz šancu získať lepšie pracovné príležitosti, vrátiť sa na svoje miesto v spoločnosti, opätovne sa začleniť do vzdelávacieho procesu alebo rozvíjať svoje pracovné zručnosti.

Navyše, prvé údaje svedčia o výraznom urýchlení implementácie do praxe v roku 2016 a o ďalšom urýchlení v roku 2017. Investície sa realizujú v praxi a môžu zmeniť život mnohých Európanov.

Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí v krajinách EÚ

Členské štáty všeobecne považujú túto iniciatívu za kľúčový finančný zdroj na

podporu úsilia krajín riešiť nezamestnanosť mladých ľudí v regiónoch, ktoré boli najviac postihnuté počas krízy, a na pomoc mladým ľuďom, ktorí nie sú zamestnaní ani neštudujú. Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí je spolu s Európskym sociálnym fondom dôležitým finančným nástrojom na zavedenie národných schém politiky Záruka pre mladých ľudí. V roku 2013, keď bola Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí spustená, šlo o významný politický impulz zo strany Rady Európy a očakávalo sa, že bude zavedená rýchlo, jej úplná funkčnosť sa očakávala v priebehu dvoch rokov 2014 – 2015.

Reálne sa však nepodarilo spustiť Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí tak, ako sa očakávalo, členské štáty musia ešte dokončiť vykonávacie opatrenia pre programy štrukturálnych fondov na roky 2014 – 2020, v rámci ktorých sa implementuje aj Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí. Niektoré členské štáty, napríklad Taliansko, využili možnosť najprv reformovať svoju politiku zamestnávania mladých a zefektívniť ju, čo bolo veľmi pozitívne. Okrem toho, koncom roku 2014 viaceré z 20 oprávnených členských štátov požadovali dodatočnú peňažnú likviditu vopred, aby mohli zaviesť opatrenia, akými sú napríklad učňovská príprava, stáže a služby umiestňovania do zamestnania. Komisia na túto požiadavku v roku 2015 odpovedala bezprecedentnou platbou vopred vo výške 1 miliardy eur alebo vyčlenením financií v objeme 30 % na Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí.

V súčasnosti je už implementácia Iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí rozbehnutá vo všetkých oprávnených členských štátoch (hoci pokrok nie je všade rovnaký) a národné orgány zaznamenávajú významné úspechy – do konca októbra 2016 bola podpora po-

skynutá už 1,6 miliónu mladých ľudí. Komisia bude toto úsilie naďalej podporovať a na roky 2017 až 2020 navrhla pre Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí ďalšie zdroje. „Rada Európy aj Európsky parlament túto iniciatívu podporujú, a tak očakávame konečnú politickú dohodu. Členské štáty by však mali dobehnúť vzniknuté omeškania v implementácii Iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, zvýšiť kvalitu a zacielenie opatrení,“ odporúča Andriana Sukova-Toševa.

Zjednodušovanie nákladov v blízkej budúcnosti?

„Keby sa mi to mohlo splniť hneď zajtra, želala by som si, aby príjemcovia ESF mohli dostať refundáciu len na základe zjednodušených možností nákladov,“ reagovala A. Sukova-Toševa na otázku, čo by si želala pre Európsky sociálny fond. Či už by to bolo na základe zjednodušených možností nákladov zavedených na úrovni EÚ alebo na ná-

V budúcnosti by zjednodušené možnosti nákladov mali byť hlavnou – ak nie jedinou – metódou preplácania nákladov príjemcov.

rodnej úrovni. „Myslím si, že to by pre príjemcov aj pre verejné orgány bolo veľkým zjednodušením. Príjemcovia by nemuseli preukazovať a sledovať, koľko prostriedkov minuli (a na čo), a mohli by sa sústrediť na to najdôležitejšie – na implementáciu opatrení a na to, aby príjemcom umožnili prístup ku kvalitným opatreniam so zmysluplnými výsledkami,“ pokračuje A. Sukova-Toševa. Orgány verejnej správy by sa zas mohli sústrediť na preverovanie toho, či boli ciele

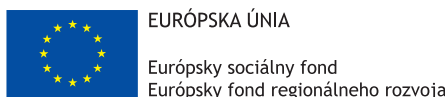
opatrení dosiahnuté. Napríklad orgány verejnej správy by nemuseli kontrolovať, koľko peňazí školiace agentúry skutočne vynaložili na školiace kurzy, ale kontrolovali by len to, či účastníci absolvovali školenie, aký typ kvalifikácie získali a či sa zlepšila ich pozícia na trhu práce.

„Verím, že od dosiahnutia takéhoto stavu nie sme ďaleko,“ dodáva Andriana Sukova-Toševa. Nariadenia už teraz obsahujú viaceré ustanovenia o zjednodušených možnostiach nákladov, ktoré môžu členské štáty využívať bez väčších komplikácií. A v rámci prebiehajúcej revízie nariadení budú tieto možnosti posilnené alebo zlepšené, takže sa budú môcť používať pri všetkých typoch operácií a príjemcov. „Musíme však byť ambicioznejší, potrebujeme skutočnú zmenu kultúry,“ pokračuje A. Sukova-Toševa. „V budúcnosti by zjednodušené možnosti nákladov mali byť hlavnou – ak nie jedinou – metódou preplácania nákladov príjemcov. Komisia zhromažďuje potrebné údaje, aby mohla vyvinúť metódu zjednodušených možností nákladov na úrovni EÚ, ktorá bude zohľadňovať rôzne typy operácií naprieč členskými štátmi. Keď budú tieto údaje k dispozícii, želanie sa môže stať skutočnosťou.“

ESF bude stále pre ľudí

„Tak ako vo všetkom, aj v rámci Európskeho sociálneho fondu existuje priestor na zlepšovanie a my určite zväzíme všetky návrhy, ktoré by mohli ESF dostať na úroveň 21. storočia a zjednodušiť jeho fungovanie. Jedno je však isté: fond bude aj naďalej podporovať ľudí a ich príležitosti, od malých detí až po starších ľudí,“ uviedol Zoltán Kazatsay.

Zdroj: **MPSVR** – riadiaci orgán Operačného programu Ľudské zdroje na základe rozhovorov so Z. Kazatsayom a A. Sukovou-Toševou



DESAŤ ROKOV VÝSKUMNEJ AGENTÚRY

Výskumná agentúra oslavuje okrúhle výročie svojej pôsobnosti v oblasti implementácie projektov z fondov Európskej únie. Počas dekády svojej existencie sa podieľala a v súčasnej dobe stále podieľa na implementácii 3 operačných programov.

O d 28. novembra 2016 sa navyše stala správcom programu pre rozvoj obchodu, inovácií a malého a stredného podnikania v rámci Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru a Nórskeho finančného mechanizmu na roky 2014 – 2021.

Agentúra vznikla v januári 2007 ako Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. Svoj názov zmenila na Výskumnú agentúru na začiatku júla 2015.

Programové obdobie 2007–2013

Operačný program Výskum a vývoj a operačný program Vzdelávanie–bilancia

V uplynulom programovom období 2007 – 2013 mala Výskumná agentúra vo svojej agende implementáciu projektov v rámci operačného programu Vzdelávanie (OPV) a operačného programu Výskum a vývoj (OPVaV).

V programovom období 2007 – 2013 sa Výskumnej agentúre podarilo:

- vyhlásiť 63 dopytovo orientovaných výziev,
- zazmluvniť viac ako 1 000 projektov v rámci OPV a takmer 500 z OPVaV,
- spracovať 2 900 žiadostí o nenávratný finančný príspevok z oblasti vzdelávania a 1 300 z oblasti výskumu a vývoja,
- zorganizovať takmer 250 informačných seminárov a iných podujatí pre takmer 16-tisíc účastníkov,
- poskytnúť desiatky tisíc telefonických, mailových a osobných konzultácií.

Pri výzvach (PVVC a DSV) agentúra zaznamenala zo strany žiadateľov mimoriadne veľký záujem o podporu. Niekoľkonásobne prekročil alokované sumy na výzvy.

	Výzva na podporu Priemyselných výskumno-vývojových centier v oblastiach špecializácie RIS3 SK (PVVC)	Výzva na podporu dlhodobého strategického výskumu a vývoja v oblastiach špecializácie RIS3 SK (DSV)
Počet prijatých žiadostí o NFP v 1. kole	280	59
Počet prijatých žiadostí o NFP v 2. kole	31	9
Žiadané NFP v eur v 1. kole	1 311 606 219,24	1 437 935 495,00
Žiadané NFP v eur v 2. kole	105 240 173,74	158 301 435,08
Alokácia na výzvu v eurách	256 000 000,00	288 000 000,00

Programové obdobie 2014–2020

Operačný program Výskum a inovácie

V programovom období 2014 – 2020 je Výskumná agentúra sprostredkovateľským orgánom pre operačný program Výskum a inovácie (OPVaI). Zodpovedá za implementáciu viac ako 900 miliónov eur z celkovej alokácie prevyšujúcej 2,2 miliardy eur, vyčlenenej pre OPVaI. Agentúra je gestorom agendy implementácie dopytovo orientovaných projektov, rozšírenej o národné a medzinárodné projekty v súlade so Stratégiou výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (RIS3 SK). Financie na projekty pochádzajú z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. V súčasnosti má Výskumná agentúra vyhlásené dopytovo orientované výzvy a jeden národný projekt v celkovej sume 607,6 milióna eur.

Prevažnú časť tejto alokácie spolu vo výške 544 miliónov eur predstavuje výzva na podporu Priemyselných výskumno-vývojových

centier (PVVC) v oblastiach špecializácie RIS3SK a druhá výzva na podporu Dlhodobého strategického výskumu a vývoja v oblastiach špecializácie RIS3SK z hľadiska dostupných vedeckých a výskumných kapacít SR (DSV).

Výzva PVVC bola určená pre zástupcov súkromného sektora pôsobiacich v oblasti výskumu. DSV pre všetky subjekty podieľajúce sa na výskume a vývoji. V rámci predložených projektov mali byť do výskumno-vývojových konzorcií zapojení ako partneri aj zástupcovia zo štátneho sektora výskumu a vývoja, vysoké školy a neziskové organizácie či predstavitelia z podnikateľského sektora.

Ďalšie informácie k operačnému programu Výskum a inovácie je možné nájsť na webovom sídle www.opvai.sk a na www.vyskumnaagentura.sk.

Text a tabuľka: **Odbor informovania a komunikácie Výskumnej agentúry**



Európska únia
Európsky fond regionálneho rozvoja



Európska únia
Štrukturálne fondy

EUROFONDY OŽIVIA ĎALŠIU ČASŤ NAŠEJ BOHATEJ HISTÓRIE

Žilinský samosprávny kraj bol opäť úspešný. Monitorovací výbor INTERREG schválil jeho projekty slovensko-poľskej spolupráce.

Vďaka eurofondom môžeme modernizovať a dávať našim kultúrnym klenotom pritažlivú tvár,“ uviedol predseda Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) Juraj Blanár. Župa získa milión eur na rekonštrukciu hospodárskej budovy Budatínskeho hradu, viac ako 360-tisíc eur na obnovu unikátnej železničky v areáli Múzea Liptovskej dediny v Pribyline a takmer 780-tisíc eur na rozvoj Oravského hradu. „Veľmi ma teší, že sa nám podarilo znovu uspieť a získali sme ďalšie financie pre naše historické pamiatky,“ doplnil žilinský župan.

Podľa slov riaditeľky odboru kultúry ŽSK Miroslavy Ševčíkovej Šumskej umožnia eurofondy spojazdniť Považskú úzkorozchodnú lesnú železnicu, nachádzajúcu sa v Múzeu liptovskej dediny v Pribyline. „Doteraz mohli návštevníci vidieť len statickú expozíciu koľajových vozidiel a historických drevených stavieb. Lesná železnica ponúkne úplne nový zážitok, prepájajúci obe tieto expozície. Počítame tiež s úpravou dvoch nástupíšť a počas cesty, ktorá bude pripomínať skutočnú lesnú železnicu, prejdú cestujúci po originálnom oceľovom moste,“ informovala riaditeľka o projekte.

Financie schválili župe i na pokračujúcu obnovu stredovekého Budatínskeho hradu. „O investíciu na rekonštrukciu hospodárskej budovy sme sa snažili už v minulosti, no neuspeli sme. Teraz sa nám to podarilo a čaká nás nová etapa obnovy,“ priblížila Miroslava Ševčíková Šumská. Podľa jej slov Považské múzeum rozšíri v historických priestoroch expozíciu drotárskeho remesla v jeho pôvodných i umeleckých prejavoch. Ako



Žilinský kraj získal financie na pokračujúcu rekonštrukciu Budatínskeho hradu.



Úspešné bolo aj Oravské múzeum, Oravský hrad čaká obnova fary (žltá budova vpravo dole).

dodal žilinský župan, tento projekt bude pokračovaním úspešného čerpania eurofondov v Budatíne. „Hrad je klenotom

Horného Považia a ak už započítam aj túto poslednú investíciu, z eurofondov sa nám podarilo na jeho obnovu získať

päť miliónov eur a ďalší milión sme dofinancovali z nášho rozpočtu. Návštevníci tu nájdu jedinečný zrevitalizovaný park, výnimočnú barokovú kaplnku, zmodernizované vnútorné expozície a hradnú vežu. K tomu pribudne hospodárska budova a Budatínsky hrad opäť zažiarí,“ zdôraznil Juraj Blanár.

V rámci slovensko-poľskej spolupráce získalo finančnú podporu i Oravské múzeum v Dolnom Kubíne v pôsobnosti Žilinskej župy. „O eurofondy žiadajú taktiež naše inštitúcie, ktorých projekty spolufinancujeme, a aj takouto formou rozvíjame kultúrny turizmus. Na nádvori Oravského hradu vznikne rekonštrukciou historickej budovy fary z 18. storočia multimediálne prírodovedné múzeum,“ podotkol predseda ŽSK. Ako ďalej vysvetlila riaditeľka Oravského múzea Mária Jagnešáková, múzeum turistom priblíži nevšednú časť prírody, ktorou sú rašeliniská. Cieľom je zabezpečiť ochranu, ale tiež prezentáciu a sprístupnenie tohto unikátneho prírodného dedičstva. „Expozície budú interaktívne



V Múzeu lptovskej dediny v Pribylíne spojzdnia unikátnu lesnú železničku.

a audiovizuálne, takže zaujmú aj mladších návštevníkov. Vytvoríme napríklad originálnu mapu rašelinísk, veľký model zákonom chránenej rosničky a pripravené budú i mikroskopy určené na rôzne experimenty. Expozícia bude vybavená

modernými technológiami, no zvonku zachováme historický vzhľad budovy,“ doplnila Mária Jagnešáková.

Lenka Zátoková, hovorkyňa ŽSK
Foto: **Žilinský samosprávny kraj**

MINISLOVNÍK EUROFONDŮV



S využívaním eurofondov sa začali v slovenčine používať výrazy a slovné spojenia, ktoré sa predtým v hovorovej reči vyskytovali len veľmi zriedkavo. Napriek tomu, že sa verejnosť často stretáva s týmito slovami, hlavne v médiách, nie vždy si ich ľudia správne interpretujú, prípadne nevedia, čo presne znamenajú. Aj preto sme pripravili rubriku, v ktorej predstavíme základné pojmy súvisiace s čerpaním prostriedkov z EÚ.

Riadiaci orgán - RO

Orgán, subjekt štátnej správy, ktorý je zodpovedný za implementáciu konkrétneho operačného programu ako celku. Napríklad, úlohu riadiaceho orgánu v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia plní Ministerstvo životného prostredia SR. V prípade, že riadiaci orgán vyhlasuje výzvu, tak zastáva aj rolu vyhlasovateľa výzvy.

Sprostredkovateľský orgán - SO

Orgán, subjekt štátnej alebo verejnej správy, ktorý je na základe zmluvy o delegovaní právomocí medzi riadiacim a sprostredkovateľským orgánom zodpovedný alebo sa podieľa na implementácii určitej časti ope-

račného programu. V prípade, že sprostredkovateľský orgán vyhlasuje výzvu, tak zastáva aj rolu vyhlasovateľa výzvy.

Vyhlasovateľ výzvy

Orgán, subjekt štátnej alebo verejnej správy, ktorý vyhlasuje konkrétnu výzvu a je zodpovedný za príjem, registráciu a spracovanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, ktoré predložili žiadatelia v rámci výzvy.

Výzva

Výzva na predkladanie žiadostí o finančný príspevok predstavuje základný metodický rámec, ktorým vyhlasovateľ výzvy definuje základné požiadavky na pridelenie fi-

nančných prostriedkov na podporu aktivít jednotlivých projektov.

Výzva žiadateľovi o finančný príspevok poskytuje informácie napríklad:

- v ktorom období je možné predložiť žiadosť o nenávratný finančný príspevok,
- kto je oprávnený žiadateľ,
- aké sú oprávnené miesta realizácie projektu,
- aké sú oprávnené výdavky projektu,
- aké sú oprávnené aktivity v rámci projektov, a pod.

Každý vyhlasovateľ zverejňuje výzvu a jej podpornú dokumentáciu na svojom webovom sídle.

Zdroj: partnerskadohoda.gov.sk

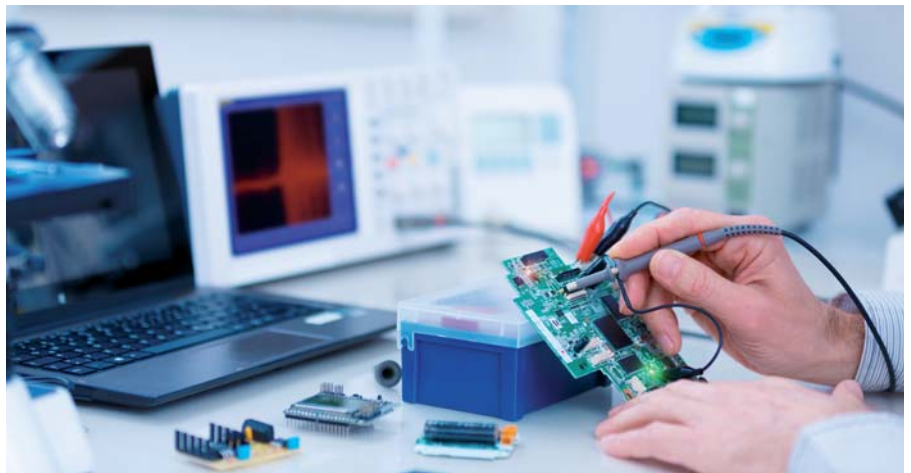
OPERAČNÝ PROGRAM VÝSKUM A INOVÁCIE V ROKU 2017

Ministerstvo hospodárstva SR ako sprostredkovateľský orgán pre operačný program Výskum a inovácie plánuje v roku 2017 vyhlásiť výzvy s celkovou alokáciou viac ako 350 miliónov eur. Prostriedky budú určené najmä na podporu inovácií, výskumu a vývoja v podnikoch, ale aj na podporu malých a stredných podnikov.

V roku 2016 boli vyhlásené 3 výzvy, z toho 2 boli zamerané na podporu malých a stredných podnikov a 1 na podporu inovácií a technologického transferu s celkovou predbežnou alokáciou vo výške 245 miliónov eur. V roku 2017 bude implementácia prebiehať v ešte rýchlejšom tempe. Prírodnú novú výzvy pre rôzne skupiny oprávnených žiadateľov, široká škála oblastí podpory a pripravované sú aj 2 výzvy určené osobitne pre Bratislavský kraj. Ministerstvo hospodárstva plánuje v tomto roku vyhlásiť spolu až 8 výziev, v rámci ktorých budú k dispozícii prostriedky vo výške viac ako 350 miliónov eur. Podpora bude určená mikro-, malým, stredným aj veľkým podnikom a väčšina prostriedkov bude vyčlenená na podporu tvorby inovácií prostredníctvom výskumných a vývojových aktivít v podnikoch alebo zoskupeniach podnikov.

Podpora výskumu a vývoja v podnikoch

Podpora výskumných a vývojových aktivít v podnikoch predstavuje jednu z priorit operačného programu Výskum a inovácie. Začiatkom marca bola vyhlásená výzva zameraná na podporu inovácií prostredníctvom priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja. Cieľom vyhlásenej výzvy je podpora výskumných, vývojových a inovačných aktivít v podnikoch a podpora aktivít zameraných na ochranu práv duševné-



Jednou z priorit operačného programu je podpora výskumných a vývojových aktivít v podnikoch.

ho vlastníctva. V rámci výzvy môžu byť podporené mikro-, malé, stredné aj veľké podniky, pričom hlavné aktivity projektu majú byť zamerané na realizáciu inovačných opatrení prostredníctvom priemyselného výskumu alebo experimentálneho vývoja a tiež na ochranu duševného vlastníctva. Podporené môžu byť projekty realizované na území celého Slovenska s výnimkou Bratislavského kraja. Na výzvu je vyčlenených celkovo 200 miliónov eur. Viac informácií môžu potenciálni záujemcovia získať na webovom sídle www.opvai.sk.

Ďalšie výzvy plánované v roku 2017

Prioritné zameranie na stimulovanie výskumných a vývojových aktivít v podnikoch podčiarkujú aj ďalšie tri plánova-

né výzvy. Dve sú zamerané na podporu výskumných a vývojových aktivít v zoskupeniach podnikov a na podporu sieťovania podnikov pre subjekty na celom území Slovenska okrem Bratislavského kraja a tretia bude vyhlásená cielene na podporu výskumných a vývojových aktivít podnikov v Bratislavskom kraji.

Ministerstvo hospodárstva SR aj v roku 2017 pokračuje v systematickej podpore konkurencieschopnosti mikro-, malých a stredných podnikov prostredníctvom štyroch nových výziev zameraných na rôzne fázy podnikateľského cyklu. Cieľom prvej výzvy bude podpora zvyšovania štandardov výkonnosti a funkčnosti mikro-, malých a stredných podnikov, druhá bude zameraná na podporu sieťovania neformálnych investorov pri fi-

Plánované výzvy operačného programu Výskum a inovácie v gescii Ministerstva hospodárstva SR v roku 2017.

Predpokladané vyhlásenie	Zameranie výzvy	Alokácia (prostriedky vyčlenené na výzvu)	Oprávnené územie (miesto realizácie)
1. kvartál	Podpora výskumných a vývojových aktivít v podnikoch	200 000 000 EUR	Celé územie Slovenska okrem Bratislavského kraja
	Podpora výskumných a vývojových aktivít v podnikoch v Bratislavskom kraji	17 000 000 EUR	Územie Bratislavského kraja
2. kvartál	Podpora výskumných a vývojových aktivít v podnikoch alebo v zoskupeniach podnikov	100 000 000 EUR	Celé územie Slovenska okrem Bratislavského kraja
	Podpora zvyšovania štandardov výkonnosti a funkčnosti mikro-, malých a stredných podnikov	5 000 000 EUR	Celé územie Slovenska okrem Bratislavského kraja
	Podpora konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov kreatívneho priemyslu v Bratislavskom kraji	4 000 000 EUR	Územie Bratislavského kraja
3. kvartál	Podpora sieťovania podnikov	25 000 000 EUR	Celé územie Slovenska okrem Bratislavského kraja
	Podpora sieťovania neformálnych investorov pri financovaní úvodných fáz podnikateľského cyklu	2 000 000 EUR	Celé územie Slovenska okrem Bratislavského kraja
4. kvartál	Podpora rozvoja alternatívnych foriem podnikania	5 400 000 EUR	Celé územie Slovenska okrem Bratislavského kraja

Pozn.: Údaje v tabuľke majú len indikatívny charakter a môžu sa meniť.

nancovaní úvodných fáz podnikateľského cyklu. Cieľom tretej bude podpora rozvoja alternatívnych foriem podnikania, pričom tieto tri výzvy sú vyčlenené na podporu projektov realizovaných na území celého Slovenska s výnimkou Bratislavského kraja. Pre podporu malého a stredného podnikania v Bratislavskom

kraji bude vyhlásená výzva, ktorá bude špecificky zameraná na podporu subjektov kreatívneho priemyslu. Ministerstvo hospodárstva SR v týchto výzvach plánuje v spolupráci s Centrálnym koordináčnym orgánom pilotne zaviesť zjednodušený spôsob predkladania žiadosti o NFP a jej povinných príloh.

Indikatívny harmonogram výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre rok 2017 je zverejnený na webovom sídle www.opvai.sk.

Text: **Ondrej Hronec,**
Sekcia štrukturálnych fondov EÚ,
Ministerstvo hospodárstva SR
 Foto: **Shutterstock**

ZVEREJNITE SVOJ PROJEKT

Starostovia, primátori, predstavitelia regiónov, podel'te sa o svoje skúsenosti pri využívaní eurofondov s cieľom zlepšiť život v obciach a mestách. Predstavte svoj projekt na stranách časopisu Eurokompas.

Viac informácií získate na e-mailovej adrese editor@mkreo.sk.

BANSKOBYSTRICKÍ ŠKÔLKARI SA MÔŽU TEŠIŤ NA ÚTULNEJŠIE PROSTREDIE

Päťdesiatročné okná a dvere, staré kotolne i nadsluhujúce vnútorné vybavenie, to je dnes v mnohých škôlkach už minulosťou. Takmer všetky budovy materských škôl v Banskej Bystrici však potrebujú obnovu.

Som rád, že sa nám darí aj rok 2017 nazvať rokom materských škôl. Kvalitná projektová príprava potrebná k čerpaniu eurofondov, na ktorej sme pracovali s odborom rozvojových aktivít mesta, priniesla želané výsledky. Boli sme úspešní v troch projektoch v celkovej hodnote viac ako tri milióny eur, ktoré zlepšia podmienky v ďalších materských školách. Znamenajú rekonštrukciu škôlok, v ktorých sa za tridsať rokov, okrem menších interiérových úprav, neurobilo nič,“ informoval na mediálnom brífingu primátor mesta Ján Nosko.

Mesto začalo v roku 2015 so spracovaním energetických auditov troch materských škôl. V marci a máji minulého roku predložilo projekty do výzvy operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov.

V tomto roku zrekonštruujú 3 materské školy. Nového šatu za viac ako 3 milióny eur sa dočkajú „tridsiatničky“ - MŠ na Tatranskej ulici, MŠ Na Lúčkach a MŠ Radvanská. Projekty počítajú s päťpercentnou finančnou spoluúčasťou mesta.

SPLNIA AJ ENERGETICKÉ KRITÉRIÁ

Stavebné práce na materských školách sa zamerajú hlavne na zateplenie stien budov, striech, výmenu okien, dverí, osvetlenia, úpravy spojovacích chodieb, obnovu vykurovacích systémov, systémov distribúcie teplej vody, inštaláciu inteligentného systému núteného vetrania či vybudovanie bezbariérových vstupov. Úpravy tak budú spĺňať prísne energetické kritériá týkajúce sa verejných budov. „Realizáciou týchto opatrení zaradíme zrekonštruované škôlky medzi nízkoenergetické budovy a dosiahneme významné úspory. Ušetrené financie použijeme najmä na splatenie úveru potrebného na spolufinancovanie a prefinancovanie projektov, skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu a skultúrnenie prostredia, v ktorom vyrastajú deti v predškolskom veku,“ doplnil prednosta Mestského úradu v Banskej Bystrici Martin Adamec.



Modernizácia čaká aj banskobystrickú materskú školu Na Lúčkach.

V súčasnosti sa realizuje proces uzatvorenia zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Ďalším krokom bude predloženie dokumentácie z verejného obstarávania riadiacemu orgánu na kontrolu. Po jej schválení spracuje mesto harmonogram a bude sa môcť pustiť do rekonštrukcie. Samospráva zároveň deklaruje, že ešte v tomto roku sa zapojí do ďalších výziev. Ak uspeje, postupne dostanú šancu ďalšie materské školy.

Text a foto: **Zdenka Sekerešová**, hovorkyňa mesta Banská Bystrica

TRNAVSKÝ DRAHOKAM VSTAL Z MŔTVYCH

„Drahokam sa vždy drahokamom čistí.“ Táto metafora Pavla Országha Hviezdoslava otvárala výstavu akademického maliara Mariána Oravca v Galérii Jána Koniarka v Trnave, v priestoroch národnej kultúrnej pamiatky Židovskej synagógy rekonštruovanej z Regionálneho operačného programu.

Riaditeľ galérie akademický architekt Róbert Němeček pripomenul, že drahokamom je dnes opäť aj budova chrámu v centre Trnavy: „Synagógu začali stavať v roku 1891. V druhej svetovej vojne došlo k úplnému zdecimovaniu židovských obyvateľov Trnavy, ktorých tu žilo viac ako tritisíc. Budova synagógy teda chátrala viac ako sedemdesiat rokov.“

K zmene prišlo potom, ako Trnavský samosprávny kraj získal na projekt rekonštrukcie synagógy, ktorú dnes využíva Galéria Jána Koniarka, príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. „Budova doslova vstala z mŕtvych,“ hovorí riaditeľ Róbert Němeček.

Oživil sa pôvodné štukatúry, stropné maľby, ale prišla aj nová vykurovacia technika, ktorá významným spôsobom šetrí prostriedky vyššieho územného celku, vynakladané predtým na energie: „Môžeme hovoriť o úspore viac ako tretiny nákladov, ktoré sa vynakladali predtým na vykurovanie budovy,“ zdôrazňuje riaditeľ.

Najdôležitejšia je skutočnosť, že v synagóge vznikli priestory na dôstojné pripomenutie si hrôz fašizmu. Pred vstupom do synagógy si našiel miesto pamätník obetiam holokaustu a priestor získal okrem novej dlažby s osvetlením aj nové lavičky. Synagóga má bezbariérové riešenie vstupov aj s novým výťahom pre imobilných návštevníkov.

Históriu dopĺňajú rekonštruované tabule Božieho desatora či stála expozícia histórie židovstva v Trnave s dôstojným pripomenutím si hrdinstva tunajšieho rodáka Alfréda Wetzlera, ktorý ako



Vzácná pamiatka - Synagóga v Trnave, prešla rozsiahlou rekonštrukciou.

prvý v dejinách ušiel spolu s Rudolfom Vrbom v roku 1944 z koncentračného tábora Osvienčimu a priniesli svedectvo

o tom, aké zverstvá sa dejú v táboroch, kde fašisti beštiálne mučili a vraždili bezbranných ľudí.

Budovu využíva pri vysielaní slávnostných programov aj Slovenská televízia. Moderná informačno-komunikačná technika, získaná takisto z projektu, umožňuje okrem inštalácií výstav aj rôzne iné podujatia. Vystupujú tu hudobní umelci, za ktorých dojem z prestavby zhrnul populárny spevák Paľo Drapák: „Umenie je predobraz neba a predvídať ho v tejto krásnej stavbe tento pocit ešte viac umocňuje.“ Multifunkčná galéria vo vynovenej synagóge umožnila Mariánovi Oravcovi prezentovať 30 olejomalieb a vyše 80 grafík. Bol žiakom Albína Brunovského a rovnako tento majster, aj Oravec je dnes známy doslova na celom svete. Jeho dielo si kúpila aj japonská princezná a vlastní ho aj slávny americký jazzový gitarista Al Di Meola. Žil v Austrálii aj vo Viedni, vystavoval v Spite, Melbourne, Antverpách, Amsterdame, Utrechte či Ferarre, kde boli Taliani v roku 2014 príjemne šokovaní, že v dnešnom pretechnizovanom svete ešte niekto tvorí pôvodnými technikami a starými profesionálnymi postupmi. Preto sa reprodukcie jeho diel objavili v talianskej tlači a na viacerých talianskych umeleckých a spravodajských serveroch.

Marián Oravec sa po prvýkrát predstavil slovenskému publiku po roku 1989 svojím súborným dielom olejomalieb, grafík, exlibrisov, ale aj ilustráciami kníh a komiksovou tvorbou práve vo výstavných priestoroch synagógy v Trnave, kde sme ho stretli pred obrazom zele-



Žiak Albína Brunovského akademický maliar Marián Oravec oceňuje reprezentačné priestory Synagógy.



Vnútrotný priestor Synagógy využívajú na prenosy aj televízie.



Podľa Pavla Mikulu z Bratislavy nové priestory hovoria samy za seba.

nej mužskej príšery s nahými ženami v pozadí s názvom Predstavenie v Uluru z roku 1994. „V Bratislave ťažko nájdete podobný reprezentatívny priestor s históriou, svetlom, miestom, architektúrou, jednoducho s príbehom. Preto som prišiel do Trnavy,“ vysvetlil Marián Oravec.

Synagóga nepodlieha módnym trendom, ale rozvíja vlastný tajomný svet mystickej krajiny Ikárie, kde žijú okridlené bytosti podobné Ikarovi a animy – tvory z polovice ľudia, z polovice zvieratá. Kedysi starí ikonomaistri maľovali ikony s tým vedomím, že vtedajšia verejnosť nevedela čítať, a teda ikony boli maľovanou modlitbou – pri pozeraní na



Tvorba akademického maliara Mariána Oravca v nevšednom priestore vynikla.



Hrdinstvá Alfréda Wetzlera, ktorý spolu s Rudolfom Vrboňom ušiel z Osvienčimu a priniesol svedectvo o zverstvách fašistov, pripomína pamätná tabuľa.



Trnavská Synagóga je vďaka rekonštrukcii pre návštevníkov atraktívnym miestom.



Kvalitnú prácu reštaurátorov vidno na každom detaile.



Aj spevák Paľo Drapák bol nadšený z výstavnej galérie v Synagóge.

ne sa ľudia očami modlili. Ako pripomenul kurátor výstavy, aj pri prezeraní diel majstra Oravca nachádzame v nich zašifrované odkazy, každodenné prosby, žaloby či priania: „Sú to príbehy túžby po lepšom svete, v ktorom každý potrebuje v prvom rade mať, dostávať a cítiť lásku.“

Stanislav Háber

Foto: autor

Rekonštrukcia a modernizácia Synagógy – Centra súčasného umenia Galérie Jána Koniarka v Trnave

Prioritná os 3 – Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu

Cielom osi 3 je zvýšenie kvality služieb poskytovaných pamätovými a fondovými inštitúciami na miestnej a regionálnej úrovni prostredníctvom ich rekonštrukcie, rozširovania a modernizácie vrátane obstarania ich vybavenia a revitalizácia významných pamiatkových objektov v súvislosti so zachovaním kultúrneho dedičstva a jeho využitia v kultúrno-poznávacom cestovnom ruchu.

Príspevok z EÚ zdrojov: 640 491,75 eur

Začiatok a ukončenie realizácie projektu:
01/2015 – 11/2015

Kontakty:
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Dobrovíčova 12
812 66 Bratislava
tel: 00421 2 59 26 61 11
fax: 00421 2 59 26 64 35
www.mpsr.sk

Sekcia programov regionálneho rozvoja

Račianska 153/A
P. O. Box 1
830 03 Bratislava 33
e-mail: inforop@land.gov.sk
www.ropka.sk

PODPORU Z EURÓPSKEJ ÚNIE MÔŽU VYUŽIŤ RÔZNE DRUHY ENVIRONMENTÁLNYCH PROJEKTOV

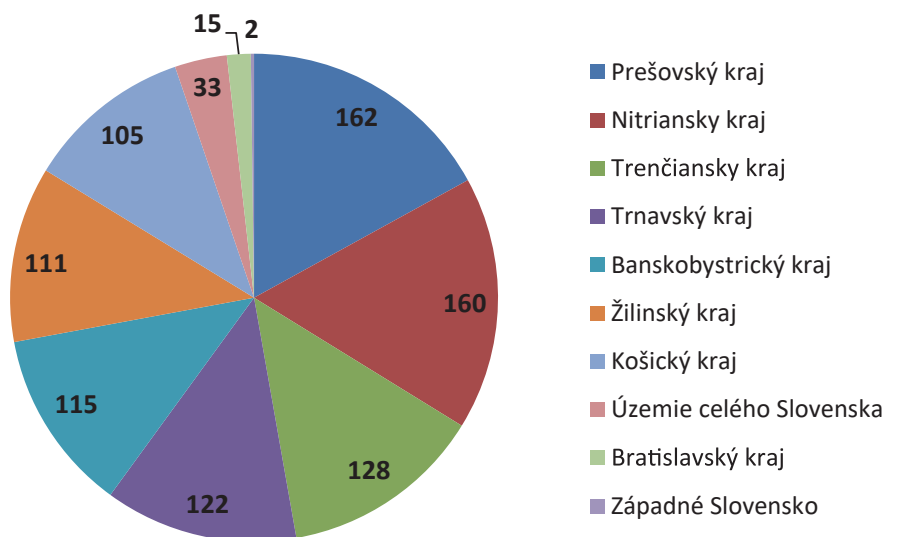
Od začiatku Operačného programu Kvalita životného prostredia bolo na Ministerstvo životného prostredia SR predložených viac ako 950 žiadostí o nenávratný finančný príspevok v objeme približne 1,825 miliardy eur. Medzi najaktívnejších patrili žiadatelia z Prešovského, Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja.

Redložené projektové zámery pokrývajú rôzne environmentálne oblasti. Ich aktivity smerujú k budovaniu kanalizácií, čistiarní odpadových vôd a verejných vodovodov, k prieskumu, monitorovaniu a sanácii environmentálnej záťaže i k znižovaniu energetickej náročnosti verejných budov. Žiadatelia môžu zabezpečiť v obciach triedený zber komunálnych odpadov, mechanicko-biologickú úpravu komunálnych odpadov a zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu. V rámci programu sú podporované tiež projekty na vybudovanie technickej a inštitucionálnej podpory špecializovaných záchraných modulov. Finančné prostriedky budú pridelené aj na projekty so zameraním na monitorovanie a hodnotenie stavu povrchových a podzemných vôd vrátane podpory informačných nástrojov v oblasti vôd. Monitorovanie druhov a biotopov európskeho významu je predmetom samostatnej výzvy.

Prvá výzva, vyhlásená ešte v júli 2015, bola zameraná na kanalizácie, čistiarne odpadových vôd a vodovody. Vzišlo z nej

Celková suma zdrojov Európskej únie, na ktoré boli vyhlásené dopytovo orientované výzvy (spolu zo výziev) na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, je viac než 1,58 miliardy eur z Kohézneho fondu a z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Počet prijatých žiadostí o NFP v rámci krajov.



až 41 úspešných projektov. Veľký záujem prejavili tiež žiadatelia o 2 výzvy s finančnou alokáciou 95 miliónov eur so zameraním na triedený zber komunálnych odpadov, mechanicko-biologickú úpravu komunálnych odpadov a zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu, v rámci ktorých podali až 335 projektov. Koncom októbra 2016 boli vyhlásené ďalšie 2 výzvy z oblasti odpadového hospodárstva, zamerané na prípravu na opätovné použitie a recykláciu nebezpečných odpadov a na prípravu na opätovné použitie a zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov. Vyčlenená finančná alokácia na obe výzvy predstavuje 140 miliónov eur zo zdrojov Európskej únie.

V súčasnosti je zazmluvnených 268 projektov v celkovej sume 856 miliónov eur zo zdrojov Európskej únie, z toho 705 miliónov eur z Kohézneho fondu a 151 miliónov eur z ERDF, čo predstavuje viac ako 27% alokácie Operačného programu Kvalita životného prostredia.

Na implementácii programu sa okrem riadiaceho orgánu Ministerstva životného prostredia SR podieľajú aj sprostredkovateľské orgány Slovenská agentúra životného prostredia, Ministerstvo vnútra SR a Slovenská inovačná a energetická agentúra.

EURÓPSKA PODPORA NA OBNOVU VEREJNÝCH BUDOV

Obce, mestá, vyššie územné celky a ústredné orgány štátnej správy sa mohli od decembra 2015 do októbra 2016 uchádzať o podporu zameranú na zníženie energetickej náročnosti verejných budov. O výzvu prejavili veľký záujem, o čom svedčí aj počet prijatých žiadostí. Celkovo 462, a to v celkovej hodnote vyše 220 miliónov eur. Pre ústredné orgány štátnej správy bolo v rámci tejto výzvy k dispozícii 40 miliónov eur. Suma pre samosprávy bola aj na základe vysokého záujmu o podporu navýšená na 120 miliónov eur. Slovenská inovačná a energetická agentúra, ktorá výzvu administruje, zatiaľ uzatvorila 63 zmlúv so žiadateľmi.

Koncom februára bola vyhlásená druhá výzva s rovnakým zameraním a s alokáciou 120 miliónov eur. Jednou z hlavných podmienok predloženia žiadostí je, aby boli vopred vypracované energetické audity budov, v rámci ktorých odborníci navrhnu opatrenia a posúdia, do akej miery sú plánované zábery efektívnym riešením.

ZÁCHRANÁRSKA TECHNIKA

Prostredníctvom Ministerstva vnútra SR sa môžu od augusta 2015 uchádzať oprávnení žiadatelia o finančnú podporu na aktivity, ktoré riadia riziká, mimoriadne udalosti a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy. V rámci 1. hodnotiaceho kola otvorenej výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok sa stala úspešným prijímateľom Horská záchranná služba. Schválený projekt – Operatívny záchranný modul – bude slúžiť na pátranie po nezvestných osobách, vyhľadávanie zavalených alebo zasypaných obetí a ich záchranu v horskom teréne. Ako jediný záchranný modul na území SR bude schopný zareagovať na požiadavku k zásahu a bude pripravený k transportu do 12 hodín. Pôjde



Ministerstvo životného prostredia pripravuje na tento rok aj výzvu v oblasti odpadového hospodárstva.

o nákup špecializovaného vozidla USAR na vyhľadávanie a pátranie po nezvestných osobách v horskom teréne a piatich špecializovaných terénnych automobilov s výbavou a výstrojom. Výbava vozidiel bude pozostávať z úložných priestorov pre techniku a komunikačné, dátové rozvody či svetelné a zvukové výstražné zariadenia. Súčasťou priestoru budú aj samostatné klimatizované koterce pre posov, vykurované bunky na ubytovanie posádky, rozkladacia stanová prístavba na stravovacie a hygienické potreby členov tímu. Schválený nenávratný finančný príspevok je vo výške približne 3,171 milióna eur.

V rámci 2. hodnotiaceho kola bol schválený projekt Budovanie modulu leteckého hasenia požiarov s využitím helikoptér, ktorého prijímateľom je Ministerstvo vnútra SR. Výška schváleného nenávratného finančného príspevku je približne 46,997 milióna eur. Hlavným cieľom projektu je zabezpečenie vhodnej leteckej techniky určenej na zdolávanie a likvidáciu požiarov v lesnom prostredí s cieľom znižovať možné negatívne dô-

sledky, súvisiace s prebiehajúcou zmenou klímy. V rámci projektu sa obstarajú najmä štyri kusy leteckej techniky s príslušenstvom potrebným na letecké hasenie požiarov. Tento modul zabezpečí základné predpoklady na účinnú ochranu života, zdravia občanov, majetku, ochranu sociálnej a ekonomickej infraštruktúry, životného prostredia na národnej úrovni. Technika bude podľa potreby k dispozícii aj pre iné členské krajiny Európskej únie.

PLÁNOVANÉ VÝZVY Z OPERAČNÉHO PROGRAMU KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

V súvislosti so zverejneným harmonogramom výziev na rok 2017 sa pripravujú ďalšie výzvy, napríklad v oblasti odpadového hospodárstva, ochrany prírody, vodného hospodárstva, ako aj výzvy zamerané na využitie obnoviteľných zdrojov energie.

Koncom februára tohto roka boli zverejnené výzvy na zabezpečenie spojitosti vodných tokov, na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami, realizované mimo vodných tokov, a tiež výzva zameraná na zníženie energetickej náročnosti verejných budov.

Záujemcovia o finančnú podporu pre svoje projekty môžu získať aktuálne informácie o Operačnom programe Kvalita životného prostredia na www.op-kzp.sk, prípadne poslať e-mail na vyzvy.opkzp@enviro.gov.sk. K vyhláseným výzvam organizuje riadiaci orgán v spolupráci so sprostredkovateľskými orgánmi (Ministerstvom vnútra SR, Slovenskou agentúrou životného prostredia a Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou) aj informačné semináre. Termíny a miesta konania infopodujatí sú zverejňované na www.op-kzp.sk.

Text, graf: **Gabriela Skalická, MŽP SR**
v spolupráci s MV SR a SIEA

ČERPANIE FONDŮV EÚ

STAV K 28. 2. 2017

Z celkového záväzku 11 operačných programov programového obdobia 2014 – 2020 (13 989,53 milióna eur), pri ktorých plní Ministerstvo financií SR funkciu certifikačného orgánu, boli k 28. 2. 2017 schválené prostriedky vo výške 612,6 milióna eur, čo predstavuje čerpanie na úrovni 4,38 %.

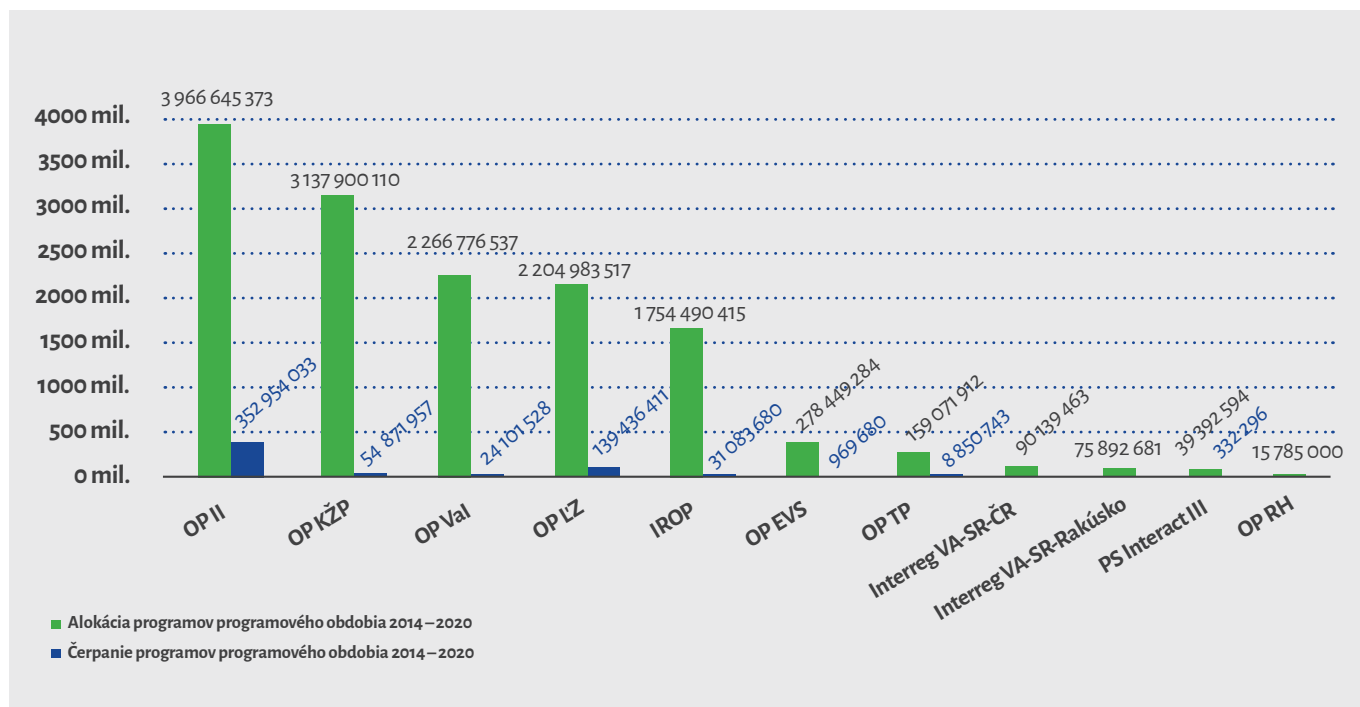
ČERPANIE PROSTRIEDKOV EURÓPSKÝCH ŠTRUKTURÁLNYCH A INVESTIČNÝCH FONDŮV III. PROGRAMOVÉHO OBDOBIA 2014 – 2020 (BEZ EURÓPSKEHO POĽNOHOSPODÁRSKEHO FONDU PRE ROZVOJ VIDIEKA)

Aktuálne sa sleduje plnenie pravidiel n+3, ktorého 1. míľnik vo výške 632,05 milióna eur sa bude prvýkrát odpočítavať k 31. 12.

2017. Na základe stavu k 28. 2. 2017 je pre jeho splnenie potrebné na úrovni certifikačného orgánu schváliť výdavky v minimálnej výške 243,48 milióna eur.

Tento míľnik pre rok 2017 je k 28. 2. 2017 splnený pre 2 operačné programy (OP) – OP Integrovaná infraštruktúra a OP Technická pomoc.

Graf č. 1: Prehľad celkovej alokácie a čerpania (zdroj EÚ) operačných programov programového obdobia 2014 – 2020 v eurách.



Zdroj: MF SR

ČERPANIE ŠTRUKTURÁLNYCH FONDŮV, KOHÉZNEHO FONDU A EURÓPSKEHO FONDU PRE RYBNÉ HOSPODÁRSTVO II. PROGRAMOVÉHO OBDOBIA 2007 – 2013

Z celkového záväzku 2007 – 2013 v rámci všetkých 14 operačných programov programového obdobia 2007 – 2013 Slovenská republika vyčerpala k 28. 2. 2017 prostriedky vo výške 11 271,12 milióna eur, čo predstavuje čerpanie na úrovni 97,02 %.

K 31. 12. 2015 sa skončilo oprávnené obdobie pre realizáciu výdavkov programového obdobia 2007 – 2013, v rokoch 2016 a 2017 pokračoval proces spracovania týchto výdavkov. Finálna úroveň čerpania bude známa po uzatvorení programového obdobia 2007 – 2013 na základe záverečnej dokumentácie, ktorá bude predložená v marci 2017 Európskej komisii, ktorá k nej ešte môže vyjadriť pripomienky.

Čerpanie prostriedkov štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a EFF na úrovni certifikačného orgánu

OP NSRR

K 28. 2. 2017 vyčerpala Slovenská repub-

lika z celkového záväzku 2007 – 2013 vo výške 11 482,76 milióna eur prostriedky v sume 11 147,25 milióna eur. Táto suma predstavovala čerpanie na úrovni 97,08 %.

Operačný program INTERACT II

Z celkového záväzku 2007 – 2013 v rámci Operačného programu INTERACT II (29,31 milióna eur za zdroj ERDF) boli k 28. 2. 2017 vyčerpané prostriedky vo výške 28,74 milióna eur, čo predstavovalo čerpanie na úrovni 98,05 %.

Operačný program cezhraničnej spolupráce SR – ČR 2007 – 2013

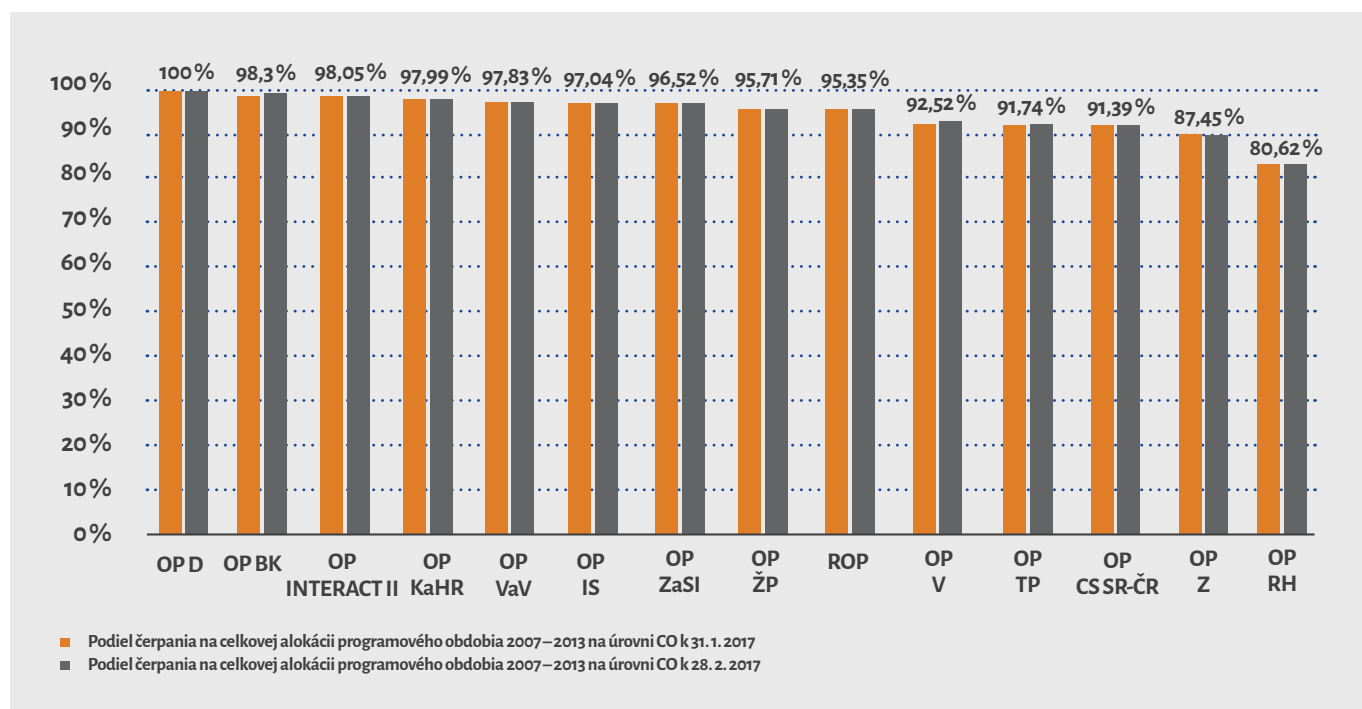
Z celkového záväzku 2007 – 2013 v rámci

ci Operačného programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 (92,74 milióna eur za zdroj Európsky fond regionálneho rozvoja) boli k 28. 2. 2017 vyčerpané prostriedky vo výške 84,75 milióna eur, čo predstavovalo čerpanie na úrovni 91,39 %.

Operačný program Rybné hospodárstvo

Z celkového záväzku 2007 – 2013 v rámci Operačného programu Rybné hospodárstvo (12,87 milióna eur za zdroj EFF) boli k 28. 2. 2017 vyčerpané prostriedky vo výške 10,38 milióna eur, čo predstavovalo čerpanie na úrovni 80,62 %.

Graf č. 2: Porovnanie čerpania celkovej alokácie 2007 – 2013 (zdroj EÚ) za sledované OP k 31. 1. 2017 a k 28. 2. 2017.



Zdroj: MF SR

ENGLISH SUMMARY

DRINKING WATER TO BE AVAILABLE IN ROMA SETTLEMENTS

Up to 1,043 towns and villages in seven Regions of Slovakia have a chance to support access to drinking water. Self-governing municipalities have an opportunity to improve the living conditions of its inhabitants based on the call aimed at improving the availability of drinking water, which was announced under the Operational Programme Human Resources under the auspices of the Ministry of Interior of the Slovak Republic. The assistance primarily focuses on marginalised Roma communities, since up to 11% of their population do not have access to drinking water according to available sources. The objective is to utilise the European Union funds to do everything that can be done in order to ensure that every citizen of the Slovak Republic have access to drinking water.

PREŠOV'S TROLLEYBUSES COMPETE CARS

Trolleybus transport in Prešov is soon to become a viable alternative to passenger cars. By 2020, trolleybuses should be the backbone of the city's transport system. Older urban public transport vehicles are being gradually replaced with new ones. The first six modern low-floor trolleybuses were ceremonially launched in December 2016. It is the first tranche of the total supply of 15 trolleybuses that will arrive to this Eastern Slovakia city as part of the project entitled "DPMP, Modernisation of the trolleybus fleet in Prešov". These other nine new vehicles will ride in the city in the first half of 2017.

ORLOVÉ BRIDGE IS GOING TO BE SAFER AND NICER

For residents of Považská Bystrica and surrounding communities it is good news. Bridge between the city and the village Domaniža needs a new carpet and overall reconstruction. Construction works are about to begin in a summer of this year with a completion date scheduled for March 2018. However, the route between Považská Bystrica and Domaniža is not the only one to be reconstructed through EU funds support. Council of the Self-Governing Region in Trenčín approved submission of a further three requests for grants within the Integrated regional operational programme 2014-2020, for the reconstruction of second-class roads.

SLOVAKIA DESERVES A MODERN PUBLIC ADMINISTRATION

Operational programme Effective Public Administration is a new programme that carries its purpose in its title. This program creates a unique opportunity to significantly enhance the quality of public institutions and public services in the Slovak Republic. The operational programme that was allocated 335 million euro was introduced in an interview by Samuel Arbe, Director of the operational programme Effective Public Administration at the Ministry of Interior of the Slovak Republic: "It is important to say that there are numerous things working very well even in the Slovak public administration. There are a number of dedicated high-quality people, professionals and experts who often dedicate their entire professional life to working in the public sector. However, one can always find development op-

portunities – any time, anywhere. Nowadays it is important that the public sector does not change into a skeleton, it must be alive and ready for new trends. People working in public administration must enhance their professionalism, public administration must be more transparent, and the room for corruption must be limited to a level approaching zero. I understand that there are areas for improvement. I believe that the operational programme Effective Public Administration will contribute to the above vision."

CULTURAL HERITAGE AND TRADITIONS CLOSER TO YOUTH

Slovak Little Carpathian region, as well as the Austrian Weinviertel, is known for its viniculture tradition, crafts and folklore. There is a planned reconstruction for the mansion located in the town Modra, which belongs among national cultural monuments. After its completion, a new space for preservation of cultural heritage and creative events in region will be established. The space is going to be beneficial for artists, educators, cultural workers, professional associations, vine-dressers, general and professional public, as well as for the tourist organizations. There are several institutions participating in the project involving the Bratislava Self-Governing Region with Little Carpathian Cultural Center in Modra, partners from Lower Austria, and strategic project partner Little Carpathian Museum in Pezinok.

ROADSHOW 2016 CONTEST WINNERS RECEIVED AWARDS

Thoroughly study the call, get perfectly acquainted with the terms and conditions, and elaborate a project in detail – this was the procedure for students who decided to participate in the contest organised by the Government Office of the Slovak Republic. They were motivated by attractive prizes as well as by the opportunity to gain experience and become familiar with the issue of utilising the European Union funds. The winner was the team of students from Secondary Technical Vocational School in Čadca with their project entitled "Building a technical centre in the town of Čadca". The project involved constructing a centre that would utilise playful methods to introduce to its visitors various interesting objects of science and technology, which would definitely contribute to the Kysuce region revival in terms of education and leisure. Second came the team of female students from Secondary Medical School in Považská Bystrica with their project entitled "Let's save more lives together". Third came the students from Lučenec Business Academy with their project entitled "Water reservoir Ladovo – removal of bottom sediments".

INTEREST IN EU FUNDS CONSULTING INCREASES

Information and Consulting Centers ("IPC") are enjoying an increasingly higher awareness among the public. The most interest is for information concerning reconstructions, education, social sphere, environmental protection and business support. So far, more than four hundred candidates have visited the centre in Self-

Governing Region Trenčín and two hundred in neighboring IPC in Self-Governing Region Žilina. In the latter, there are furthermore 140 people in the database, whom additional information are sent on a regular basis. Information and Consulting Centers were set up by Central Coordination Unit within the Operational Programme Technical Assistance 2014-2020 support.

INVESTING IN PEOPLE IS ESSENTIAL

The European Social Fund has existed for 60 long years. It is based on fundamental rights set out in the Treaty on European Union. The reasons to establish the fund are highly topical and valid even today. Its purpose is to provide the most vulnerable members of society with more opportunities to develop their skills and improve their qualification so that they could adapt to new, difficult times. Ultimately, such marginalised people should have better chances to find jobs and be active members of society. Priorities of the new programming period include education. At present, the emphasis is on a life-long approach and access to education, including vocational training and practice of higher education.

TEN YEARS OF RESEARCH AGENCY

Research Agency is celebrating ten years of its functioning in the implementation of projects funded by the European Union funds. During the decade of its existence the agency has participated, and currently still participates, in the implementation of three operational programmes. Moreover, on 28 November 2016 the agency became the administrator and manager of the programme for business development, innovation and small and medium enterprises under the Financial Mechanism of the European Economic Area and Norwegian Financial Mechanism for the period 2014–2021.

EU FUNDS TO REVIVE THE NEXT CHAPTER OF OUR RICH HISTORY

Žilina Self-governing Region was successful again. INTERREG Monitoring Committee approved its projects of Slovak-Polish cooperation. EU funds will be used to further modernise cultural monuments in order to give them attractive appearance. The county of Žilina will receive one million euro to reconstruct the farm building of Budatín Castle, more than 360,000 euro to renew the unique railway line in the premises of the open air Liptov Village Museum, and almost 780,000 euro for the development of Orava Castle. After the reconstruction of the historic parish building the Orava Castle courtyard will feature a multimedia natural history museum.

OPERATIONAL PROGRAMME RESEARCH AND INNOVATION IN 2017

The Ministry of Economy of the Slovak Republic as intermediary body for the Operational programme Research and Innovation is planning to issue calls in 2017 with a total allocation of more than 350 million euro. The funds are intended in particular to encourage innovation, research and development in companies, as well as to support small and medium-size enterprises. In 2016, three calls were announced and two of them focused on supporting small and medium-size enterprises. One call in 2016 was dedicated to

supporting innovation and technological transfer, with an overall provisional allocation amounting to 245 million euro. In 2017, implementation will take place at an even faster pace. There will be new calls added for different groups of eligible applicants and a wide range of areas of support. Also there are two calls being prepared that are intended specifically for the Bratislava Region.

NURSERY SCHOOL PUPILS IN BANSKÁ BYSTRICA CAN LOOK FORWARD TO A COZIER ENVIRONMENT

Banská Bystrica was successful in three projects in total value of more than three million euros, which are supposed to enhance conditions in three kindergartens. The city submitted the projects to the Operational Programme Quality of Environment, which is aimed at the energy reduction in managing of communal structures, in the March and May last year. Nowadays, it is possible to start with the reconstruction of nursery schools, where almost no progress (except the minor modifications of interior) was made during the last thirty years. New appearance would meet another three kindergartens in the city, starting with nursery school at Tatranská street, nursery at Lúčky and kindergarten Radvanská.

TRNAVA JEWEL RESURRECTED

The exhibition of academic painter Marián Oravec opened in the Gallery of Ján Koniarek in Trnava in the premises of the Jewish Synagogue National Cultural Monument that was reconstructed using funds from the Regional Operational Programme. Gallery Director academic architect Róbert Nemeček reminded that the temple building is now once again a jewel in the centre of Trnava. Construction of the synagogue began in 1891. During World War II Jewish population of Trnava, counting more than three thousand people, was totally decimated. Then, the synagogue building had deteriorated and fell into disrepair for more than seventy years. A paradigm shift occurred after the Trnava Selfgoverning Region obtained a contribution from the European Regional Development Fund for the project of reconstructing the synagogue, which is nowadays used by Ján Koniarek Gallery.

SUPPORT BY THE EUROPEAN UNION FUNDS CAN BE USED BY VARIOUS TYPES OF ENVIRONMENTAL PROJECTS

Submitted project plans cover various environmental areas. Their activities are directed towards building sewage systems, wastewater treatment plants and public water supply systems, towards research, monitoring and remediation of environmental burdens, as well as towards reducing energy intensity of public buildings. Applicants can organise and provide separate collection of municipal waste in villages and towns, mechanical and biological treatment of municipal wastes and recovery of biodegradable waste.

EU FUNDS SPENDING AS OF 28 FEBRUARY 2017

Of the total commitment of 11 operational programmes of the programming period 2014 – 2020 (13,989,530,000 euro), where the Ministry of Finance of the Slovak Republic functions as a certification body, the amount approved as of 28 February 2017 reached 612.6 million euro, which represents spending at the level of 4.38%. ■

EUROKOMPAS



ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava

www.eufondy.sk

www.nsrr.sk
